

1 ВЕРАСНЯ 2010 г. СЕРАДА № 170 (26778)

Кошт 650 рублёў

ВЫДАЁЦЦА 3 9 ЖНІўНЯ 1917 г.

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Вучням, студэнтам, аспірантам, настаўнікам, навукова-педагагічным работнікам

Дарэгія сябры! Сярдэчна віншую вас з Днём ведаў.

Традыцыйнае свята 1 верасня сёння напauняецца новым зместам. Крылатая фраза «Веда — сіла» набывае асаблівы сэнс у сучасным грамадстве, дзе навуковыя адкрыцці і інавацыйныя тэхналогіі становяцца галоўным рухавіком грамадскага развіцця, а чалавек, каб не адставіць ад часу, вучыцца на працягу ўсяго жыцця.

Беларуская сістэма адукацыі з'яўляецца нацыянальным гонарам краіны, тым набывкам, які дапамагае нам дабівацца поспеху і прызнання ў свеце. У адпаведнасці з патрабаваннямі сённяшняга дня прыярытэтамі сацыяльнай палітыкі з'яўляюцца ўдасканалванне зместу і павышэнне якасці адукацыі. Дзяржава гарантуе ўсім роўныя ўмовы самарэалізацыі, інтэлектуальнага росту і грамадзянскага станавлення.

Дарэгі вучні, студэнты і аспіранты! Год вучобы — той час, калі вы не проста атрымліваеце адукацыю, але і расцеце як асоба, загартоўваеце характар і набываеце верных сяброў. Няхай вам пакарацца сям'я высокай вяршыні, ажыццяўляеце самыя смелыя задумкі, а ў дзённіках і заўважках будучы толькі выдатныя адзнакі.

Паважаны настаўнікі і выкладчыкі, прыміце маю асаблівую ўдзячнасць за высакароднае служэнне ідэалам асветы. Няхай вашы сэрцы саграваюць поспехі выхаванцаў, у сто разоў вяртаеца тое лепшае, што вы пасяялі ў іх душы!

Жадаю ўсім вам моцнага здароўя, плённай працы, шчасця і дабрабыту!

У добры шлях у Краіну Ведаў.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

Аляксандр Лукашэнка лічыць неабходным ствараць прыватныя аграхолдынгі ў Беларусі для развіцця фермерства

Аб гэтым ён заявіў учора, наведваючы фермерскую гаспадарку Міхаіла Шрубa ў Жыткавіцкім раёне, перадае карэспандэнт **БЕЛТА**.

Як адзначыў Аляксандр Лукашэнка, дзяржава і далей будзе падтрымліваць такія гаспадаркі, як у Міхаіла Шрубa. Кіраўнік дзяржавы таксама прапанаваў яму стварыць аграхолдынг, дзе фермер будзе самастойна займацца падборам кадраў, наладжваць эфектыўнасць работы, а дзяржава, у сваю чаргу, на працягу прыкладна трох гадоў будзе аказваць падтрымку гэтай арганізацыі.

Для развіцця фермерскіх гаспадарак у Беларусі плануецца, у прыватнасці, выдзяляць землі, якія ў буйных калгасах і саўгасах з-за розных прычын часам выкарыстоўваюцца неэфектыўна. Асабліва шмат такіх «кавалкаў» на Віцебшчыне. Прэзідэнт прапанаваў аддаць гэтыя землі прыватнікам. «Няхай робяць на іх што хочучы, толькі вырабляй і прадавай прадукцыю: васьм табэ возера, васьм табэ 100 га», — сказаў ён, адзначыўшы, што некалькі чалавек ужо выказалі на гэта жаданне.

Кіраўнік дзяржавы лічыць, што такім чынам можна вырашыць праблему так званых разгільдзійскіх гаспадарак і палепшыць работу з кадрамі.

Звяртаючыся да Міхаіла Шрубa, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што гатовы ўзяць працэс стварэння аграхолдынга пад асабісты кантроль і аказаць неабходную падтрымку. «І мя прыз прыватныя холдынгі атрымаць такіх фермераў, як Шруб. Яны будуць у цябе вучыцца, і, лічу, з'явіцца 100-200 чалавек па краіне, якія пойдучы тваім шляхам», — сказаў беларускі лідар, звяртаючыся да фермера.

У той жа час Прэзідэнт заўважыў, што ніякіх штучных узбуйненняў сельгасарганізацый ні ў якім выпадку нельга дапусціць. «Усё будзем рабіць разумна, калі будучы пераборы — будзем ставіць на месца», — сказаў ён.

Паводле слоў кіраўніка дзяржавы, неабходна атрымаць максімальны эффект менавіта ад невялікіх плошчаў, якіх шмат па рэспубліцы. Аб'яднаўшы іх у холдынгі, у такой арганізацыі з'явіцца магчымасць своеасаблівага манеўру, паколькі ў рамках холдынга будзе вырабляцца розная прадукцыя, як раслінаводства, так і жывёлагадоўлі.

Звяртаючыся да міністра сельскай гаспадаркі і харчавання Міхаіла Русага, кіраўнік дзяржавы сказаў: «Гэта не разавая здзелка. Гэта ты павінен паўтарыць у кожным кутку краіны разам з губернатарамі».

Сялянская гаспадарка Міхаіла Шрубa была створана ў 1993 годзе. Пешапачаткова плошча зямель складала 32 га. У лютым 2003 года да гаспадаркі быў далучаны неэфектыўна працуючы калгас «Шлях да камунізму» Жыткавіцкага раёна. Цяпер сельгасугоддзі займаюць 1862 га, з іх ворыва — 804 га. Гаспадарка спецыялізуецца на вырошчванні агароднін і бульбы, мае комплекс па вытворчасці свініны. Рэнтабельнасць за першае паўгоддзе гэтага года складала 26,1 працэнта. Сярэднямесячная зарплата аднаго работніка, занятая ў сельскай гаспадарцы, складала больш як Вр1 млн. Сялянская гаспадарка Міхаіла Шрубa неаднаразова перамагала ў рэспубліканскім конкурсе прадпрыемльнасці ў намінацыі «Лепшая сялянская (фермерская) гаспадарка».

Як паведаміў Прэзідэнту Міхаіл Шруб, цяпер больш як паловіна прадукцыі яго фермерскай гаспадаркі тым або іншым спосабам рэалізуецца ў Расію. Значныя сродкі ў гэтым годзе плануецца атрымаць і ад продажу бульбы, ціна на якую вельмі высокая.

Гаспадарка таксама развівае сферу агратурызму. Аграсадзібу ўжо наведвалі турысты з многіх краін, у тым ліку Францыі, ЗША, Канады, Кітая, Вялікабрытаніі, Расіі.

Аляксандр Лукашэнка не выключыў магчымасці прыватызацыі зямлі сельгаспрызначэння. «Калі мя пойдзем на прыватызацыю зямлі, то, можа, з яго і пачнём», — сказаў Аляксандр Лукашэнка, маючы на ўвазе Міхаіла Шрубa. «Няхай пакуць у эксперыментальным плане. Трэба даваць зямлю таму, хто заслужыў», — дадаў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка пабываў на палях фермерскай гаспадаркі, дзе вырошчваюцца цыбуля, бульба, азнаёміўся з арганізацыяй гэтай вытворчасці. Старшыня Гомельскага аблвыканкама Аляксандр Якабсон даляжыў кіраўніку дзяржавы, як рэалізуецца рэспубліканская праграма па бульбаводстве. Цяпер у сельгасарганізацыях краіны пад гату культуру аддадзена 51 тыс. га. Чакаецца, што будзе сабраны 1 млн тон бульбы, пры гэтым рэнтабельнасць перавышае 60 працэнтаў, даходзячы ў некаторых раёнах да 100 працэнтаў. Урадзянінасць складае каля 230 ц/га. У той жа час ёсць шэраг недахопаў у вырошчванні бульбы, якія патрабуюць хутчэйшага ўстранення. У прыватнасці, не хапае сховішчаў, недакладная сістэма насенняводства, вырошчванне бульбы часта з'яўляецца дробна-таварнай вытворчасцю ў гаспадарках, адсутнічаюць лагістычныя цэнтры па яе рэалізацыі. Праграмай, рэалізаванай да 2015 года, прадугледжваюцца павялічаныя пасяўныя плошчы бульбы да 65 тыс. га, а аб'ёмы вытворчасці — да 9 млн тон, пры гэтым на экспарт пастаўляць не менш як 500 тыс. тон. Будзе таксама пераледжана сістэма насенняводства, і цыкл вытворчасці насення скарачаны з 9 да 7 гадоў. Плануецца арганізаваць спецыялізаваныя гаспадаркі па вырошчванні бульбы, пабудова неабходную колькасць сучасных бульбасховішчаў, павялічыць вытворчасць крухмалу і стварыць сыравінныя зоны. На ўсё гэтае мэты спатрэбіцца Вр1,5 трлн.

Што датычыцца бульбасховішчаў, то Аляксандр Якабсон прапанаваў іх рабіць з прэсаванай саломы, што будзе каштаваць значна танней і па-ранейшым з традыцыйнымі спосабамі ўзвядзення. У Гомельскай вобласці ўжо ёсць вопыт узвядзення збудаванняў па такой тэхналогіі. Так, у Петрыкаўскім раёне з прэсаванай саломы пабудавана 4 жылныя дамы. Прэзідэнт звярнуў увагу на тое, што ісці неабходна па такой схеме, якая была б аптымальнай па ціне і даўгавечнасці. Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што за наступныя два гады неабходна прапрацаваць максімальна напружана, каб рэалізаваць гэту праграму. Ён таксама адзначыў, што ў сям'і неабходна закупіць усю бульбу, якую яны захоўваюць працадзі, і па добрай ціне.

Аляксандр Лукашэнка наведваў памішаннік фермерскай гаспадаркі Міхаіла Шрубa, дзе вядзецца апрацоўка і захоўванне плодаагародніннай прадукцыі. Яго ўвазе была прадстаўлена выстаўка сельгаспрадукцыі, што вырошчваюцца ў гаспадарцы, а таксама прадукцыя 4 перапрацоўчых прадпрыемстваў вобласці. Аляксандр Лукашэнка пакаштаваў прадукцыю, адзначыўшы яе добрую якасць. Кіраўнік дзяржавы аглядзеў таксама будывельны памішаннік фермы. Падводзячы вынік убачанаму, Прэзідэнт сказаў, што пры будаўніцтве любых сельгасаб'ектаў неабходна ісці па шляху патаннення, падыходзячы да ўсяго па-гаспадарску. У якасці ўзору можна ўзяць фермерскую гаспадарку Міхаіла Шрубa. «Павінны быць аптымальныя праекты. Нічога выдумляць не трэба. У нас ёсць дзе павучыцца так рабіць», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Аляксандр Лукашэнка лічыць неабходным ствараць прыватныя аграхолдынгі ў Беларусі для развіцця фермерства

Аб гэтым ён заявіў учора, наведваючы фермерскую гаспадарку Міхаіла Шрубa ў Жыткавіцкім раёне, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Як адзначыў Аляксандр Лукашэнка, дзяржава і далей будзе падтрымліваць такія гаспадаркі, як у Міхаіла Шрубa. Кіраўнік дзяржавы таксама прапанаваў яму стварыць аграхолдынг, дзе фермер будзе самастойна займацца падборам кадраў, наладжваць эфектыўнасць работы, а дзяржава, у сваю чаргу, на працягу прыкладна трох гадоў будзе аказваць падтрымку гэтай арганізацыі.

Для развіцця фермерскіх гаспадарак у Беларусі плануецца, у прыватнасці, выдзяляць землі, якія ў буйных калгасах і саўгасах з-за розных прычын часам выкарыстоўваюцца неэфектыўна. Асабліва шмат такіх «кавалкаў» на Віцебшчыне. Прэзідэнт прапанаваў аддаць гэтыя землі прыватнікам.

«Няхай робяць на іх што хочучы, толькі вырабляй і прадавай прадукцыю: васьм табэ возера, васьм табэ 100 га», — сказаў ён, адзначыўшы, што некалькі чалавек ужо выказалі на гэта жаданне.

Кіраўнік дзяржавы лічыць, што такім чынам можна вырашыць праблему так званых разгільдзійскіх гаспадарак і палепшыць работу з кадрамі.

Звяртаючыся да Міхаіла Шрубa, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што гатовы ўзяць працэс стварэння аграхолдынга пад асабісты кантроль і аказаць неабходную падтрымку.

«І мя прыз прыватныя холдынгі атрымаць такіх фермераў, як Шруб. Яны будуць у цябе вучыцца, і, лічу, з'явіцца 100-200 чалавек па краіне, якія пойдучы тваім шляхам», — сказаў беларускі лідар, звяртаючыся да фермера.

У той жа час Прэзідэнт заўважыў, што ніякіх штучных узбуйненняў сельгасарганізацый ні ў якім выпадку нельга дапусціць.

«Усё будзем рабіць разумна, калі будучы пераборы — будзем ставіць на месца», — сказаў ён.

Паводле слоў кіраўніка дзяржавы, неабходна атрымаць максімальны эффект менавіта ад невялікіх плошчаў, якіх шмат па рэспубліцы.

Аб'яднаўшы іх у холдынгі, у такой арганізацыі з'явіцца магчымасць своеасаблівага манеўру, паколькі ў рамках холдынга будзе вырабляцца розная прадукцыя, як раслінаводства, так і жывёлагадоўлі.

Звяртаючыся да міністра сельскай гаспадаркі і харчавання Міхаіла Русага, кіраўнік дзяржавы сказаў: «Гэта не разавая здзелка. Гэта ты павінен паўтарыць у кожным кутку краіны разам з губернатарамі».

Сялянская гаспадарка Міхаіла Шрубa была створана ў 1993 годзе. Пешапачаткова плошча зямель складала 32 га. У лютым 2003 года да гаспадаркі быў далучаны неэфектыўна працуючы калгас «Шлях да камунізму» Жыткавіцкага раёна. Цяпер сельгасугоддзі займаюць 1862 га, з іх ворыва — 804 га. Гаспадарка спецыялізуецца на вырошчванні агароднін і бульбы, мае комплекс па вытворчасці свініны.

Рэнтабельнасць за першае паўгоддзе гэтага года складала 26,1 працэнта. Сярэднямесячная зарплата аднаго работніка, занятая ў сельскай гаспадарцы, складала больш як Вр1 млн. Сялянская гаспадарка Міхаіла Шрубa неаднаразова перамагала ў рэспубліканскім конкурсе прадпрыемльнасці ў намінацыі «Лепшая сялянская (фермерская) гаспадарка».

Як паведаміў Прэзідэнту Міхаіл Шруб, цяпер больш як паловіна прадукцыі яго фермерскай гаспадаркі тым або іншым спосабам рэалізуецца ў Расію. Значныя сродкі ў гэтым годзе плануецца атрымаць і ад продажу бульбы, ціна на якую вельмі высокая.

Гаспадарка таксама развівае сферу агратурызму. Аграсадзібу ўжо наведвалі турысты з многіх краін, у тым ліку Францыі, ЗША, Канады, Кітая, Вялікабрытаніі, Расіі.

Аляксандр Лукашэнка не выключыў магчымасці прыватызацыі зямлі сельгаспрызначэння. «Калі мя пойдзем на прыватызацыю зямлі, то, можа, з яго і пачнём», — сказаў Аляксандр Лукашэнка, маючы на ўвазе Міхаіла Шрубa.

«Няхай пакуць у эксперыментальным плане. Трэба даваць зямлю таму, хто заслужыў», — дадаў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка пабываў на палях фермерскай гаспадаркі, дзе вырошчваюцца цыбуля, бульба, азнаёміўся з арганізацыяй гэтай вытворчасці. Старшыня Гомельскага аблвыканкама Аляксандр Якабсон даляжыў кіраўніку дзяржавы, як рэалізуецца рэспубліканская праграма па бульбаводстве.

Цяпер у сельгасарганізацыях краіны пад гату культуру аддадзена 51 тыс. га. Чакаецца, што будзе сабраны 1 млн тон бульбы, пры гэтым рэнтабельнасць перавышае 60 працэнтаў, даходзячы ў некаторых раёнах да 100 працэнтаў.

Урадзянінасць складае каля 230 ц/га. У той жа час ёсць шэраг недахопаў у вырошчванні бульбы, якія патрабуюць хутчэйшага ўстранення. У прыватнасці, не хапае сховішчаў, недакладная сістэма насенняводства, вырошчванне бульбы часта з'яўляецца дробна-таварнай вытворчасцю ў гаспадарках, адсутнічаюць лагістычныя цэнтры па яе рэалізацыі.

Праграмай, рэалізаванай да 2015 года, прадугледжваюцца павялічаныя пасяўныя плошчы бульбы да 65 тыс. га, а аб'ёмы вытворчасці — да 9 млн тон, пры гэтым на экспарт пастаўляць не менш як 500 тыс. тон.

Фота Аналія КЛЕШЧУКА

Зварот у редакцыю

АДМОВІЛІСЯ АД ПАСЛУГ ЖКГ — І ПАТРАПІЛІ...

Пераплата за газ, камунальныя паслугі вымусілі жыхароў дома па вуліцы Палявая Ждановічы адмовіцца ад паслуг ЖКГ «Трэст Белбудрамонт». Яны стварылі таварыства ўласнікаў, пасля чаго ЖКГ падала на іх у суд...

Навесілле без ацпення і прыбяральня

Невялікі акуратненкі дамок бачны адрозна на ўездзе ў Ждановічы. Аднак гэта толькі выгляд здалёк. Дом, якому тры гады, пры падыходзе бліжэй «радуе» плямамі адпалы трыноўкі, мохавымі зарасцямі, адсутнасцю асфальту і дзіцячай пляцоўкі каля яго.

— Гэта яшчэ што, — расказвае жыхарка дома Наталія Плавінская. — Мы не маглі некалькі месяцаў пасля здычы дома засяліцца, бо ў доме не было ацяплення, а таксама сантэхнікі. І яшчэ ў некаторых кватэрах былі шчыльны ў руку таўшчыны пяміж столімі і сцяной, якая выходзіла на лесвічную пляцоўку. У нас прадзімае вокны, вада цячэ пад слабым напорам, дрэнна працуе каналізацыя і вентыляцыя.

Нягледзячы на такія недародкі, трэст «Белбудрамонт» здаў 39-кватэрны дом на абслугоўванне ПУП «ЖКГ Трэст Белбудрамонт».

— Трэсту патрэбна было здаць каму-небудзь дом, але без асаблівых праблем, — працягвае Наталія. — Яны стварылі даччынае прыватнае прадпрыемства. Наша меркаванне: яно было створана штучна, каб былі магчымасць абыйсці праблемы са шматлікімі недародкамі.

За газ плацілі ў 10 разоў болей

ПУП «ЖКГ Трэст Белбудрамонт», па словах жыхароў, з моманту здычы дома ў 2007-м годзе не займаўся яго эксплуатацыяй у звычайным разуменні гэтага слова. Акрамя таго, што не дабіваўся прывядзення ў нармальны стан самога будынка, дык яшчэ і абсалютна не сачыў за чысцінёй і парадкам.

— Мы выдат экспертнем праводзілі, — расказвае Наталія. — Проста пасярэд пад'ездз кінупі па-

акульны сход і вырашылі адмовіцца ад паслуг «ЖКГ «Трэст Белбудрамонт». Гэта было чэрвень 2008 года. На сходзе, які праходзіў у снежні, прысутнічала і Маргарыта Шубіна.

— Яна адмовілася ставіць свой подпіс ад прысутнасці, — расказвае жыхары. — Але інфармацыя пра таварыства ўласнікаў у яе была.

Таварыства ўласнікаў адрозна напісала прасьбу аб перадачы спраў і м. Аднак атрымала адмову.

— У сувязі з тым, што таварыства ўласнікаў стала эксплуатаваць арганізацыі, мы звярнуліся таксама з прасьбай вярнуць грошы, якія адлічваліся на капітальны рамонт,

уоё створана згодна з законам. У падвешанай сітуацыі былі і самі жыхары. Частка з іх плаціла ТУ, частка — па-старому, а нехта не плаціў увогуле. Аднак паступова большая частка пачала плаціць ТУ.

І тут нечакана ЖКГ «Трэст Белбудрамонт» падае на ўпадальнік і суд. За няўплату камунальных паслуг. 20 іскаў апынулася ў судзе Мінскага раёна. Прадпрыемства патрабавала каля мільёна з кожнай кватэры.

— У суд было пададзена яказна на тых жылцоў, хто больш за ўсё скардзіўся, — кажа Наталія. — На першы суд прыйшла жанчына 65 гадоў. Разам з ёй пайшла і я. Мы прыйшлі з поўнай упэўненасцю, што такога быць не можа. Яна плаціла таварыству ўласнікаў, таму што дамова з ЖКГ «Трэст Белбудрамонт» была разарванай. Мы прыйшлі непадрэжыванымі. Мые на судовы працэс увогуле не дапусцілі. Ад прадпрыемства выступіла пракуратура. Яны асабліва не разбіраліся. Самі тыя пенсіянеры сказвае нічога не змагі. Першае судовае разшнне было не на нашу карысць. Праўда, мы падалі касацыйную скаргу і разшнне было адменена.

Спадарыня Шубіна звольнілася пасля першай судовай справы, калі з ААТ «Трэст Белбудрамонт» звольнілі дырэктара Генэдыя Лапышына і намесніка Аляксандра Марыніча, а таксама пасадзілі пракурора Мінскай вобласці Міхаіла Снегера.

Тадзі справа, па словах жылцоў, пайшла...

У судзе сказали, што гэта першая іх тая справа

— Па сутнасці, прадпрыемства падало ў суд на самае слабае звяно. На фізічных асобаў, — камен-ту сітуацыю юрист Аляксандр Кажамячонак. — Яны беспадстаўна патрабавалі аплаты тэхнічнага абслугоўвання, калі ўжо не з'яўляліся эксплуатаваць арганізацыяў. Суд высветліў, што прадпрыемства ўжо і не маглі аказваць ніякага тэхнічнага абслугоўвання. Таму што ў штатным раскладзе яго не было ні электрыка, ні сантэхніка. А зарас за што плаціць гэтым ЖЭУ, калі са студэнца там фактычна адзін дырэктар, які займаецца толькі тым, што піша ісці супраць жылцоў і прымушае іх хадзіць у суды?

20 судовых спраў на дом

Маргарыта Шубіна пачынула, што ТУ створана незаконна. Яна пісала скаргі ў пракуратура, выканкам... Аднак адказы былі аднолькавыя:

СЦІПЛЯ ДАРЫ НАРАЧЫ

Фота Аналія КЛЕШЧУКА

«Дары Нарачанскага краю» ляжалі вялення плоткі (не больш дзясатка) да пива.

— Дык што, завод яшчэ працуе? — пытаюся ў прадавачкі.

— Заводская тэлы ўпакоўка, а рыба з Браслаўскіх азёраў. Скрынкі гэты засталіся, не прападаць жа дабру, — ахвотна распавядала прадавачка.

Дзея справядлівасці адначым вынаходзіць аўтару удалай ідзі выкарыстаць залужную тару. Хто ведае, адкуль гэтыя «дары»? Праз некалькі дзён мы зноў завіталі ў гэты магазін і сціпльы «Дару Нарачанскага краю» ўжо не было — разабралі адпачывальнікі. Хаця які там «дар» — звычайная рыбная драбязя. Але нездарма кажуць, што на бязрыбі і рак рыба, а тут усё ж нейкія плотачкі

ды акунькі.

ВЫРАТАВАЛЬНІКІ ЗМАГОЮЦА З ВОСАМІ

15 разоў за апошнія два летнія месяцы лоеўскія выратавальнікі вязаджалі на лівідзашню сям'яў дзікіх пчолаў, шыршыў і вос. У вёсках Гарарок і Казіміраўка насамомь увогуле адчулі сябе гаспадарамі. Іх гнезды памерам да 1,5 метра здымалі з гаршычкаў мясцовых жылцоў. Вядома, што ўжо насамомь не толькі балочы, але можа выклікаць алергічныя ацкі, і нават прывядзе да смерці. Выратавальнікі знішчалі маленькіх драпежнікаў у поўным камплекце бязвога адзэння. Усяго лоеўскія выратавальнікі знішчана больш за 20 гнезд дзікіх насамомь.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

АУКЦИОНЫ ПО ПРОДАЖЕ КОММЕРЧЕСКОЙ НЕДВИЖИМОСТИ

WWW.RLT.BY

КУП «Минский областной центр учета недвижимости» (организатор аукциона) по поручению Червенского райпо (продавец) проводит очередной открытый аукцион по продаже здания хлебопекарни, об. пл. 561,2 кв.м, расположенного по адресу: Червенский район, г.п. Смиловичи, ул. Первомайская, д. 14.

Начальная цена с НДС (снижена на 50 %) – 203 695 200 бел. руб.

Площадь земельного участка 0,3652 га.

Задаток – 20 000 000 бел. руб.

Подробнее извещение опубликовано в газете «Звезда» от 22.04.2010.

Аукцион состоится **09.09.2010 в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются **по 08.09.2010 до 17.00** по указанному адресу.

Тел.: (8017) 224 61 34, 500 47 12.

ОХОТХОЗЯЙСТВО НЕМАН

Наступает сезон фотоохоты на Белого лося!

Охотники и местные жители Логойского района неоднократно видели в охотоугодьях «ГТФ «Неман» лося удивительной окраски – белой!

Охотничье хозяйство ОАО «ГТФ «Неман» проводит фотоконкурс «БЕЛЫЙ ЛОСЬ».

Конкурс проводится с целью популяризации природы нашей страны и пропаганды здорового образа жизни.

К участию в фотоконкурсе приглашаются профессиональные фотографы и фотоблоггеры.

На конкурс предоставляются цветные фотографии лося-альбиноса форматом 20x30 см, сделанные в охотничьих угодьях охотхозяйства «ГТФ «Неман», расположенных в восточной и юго-восточной частях Логойского района Минской области. Каждый отчетчик должен сопровождаться электронным оригиналом с максимальным возможным разрешением.

УСЛОВИЯ УЧАСТИЯ:

Каждый участник конкурса обязательно должен прислать вместе с фотографиями их список с названиями, указанием даты, места и условий съемки, бждз участника конкурса (выдается егерем охота № 2), сведения о себе (ф.и.о., адрес, № телефона).

Срок проведения конкурса – до 31 декабря 2010 года.

ПОБЕДИТЕЛИ КОНКУРСА НАГРАЖДАЮТСЯ:

1-е место – 5 000 000 белорусских рублей;

2-е место – 3 000 000 белорусских рублей;

3-е место – 2 000 000 белорусских рублей.

Все расходы, связанные с уплатой причитающихся налогов, несет победитель.

Организаторы конкурса оставляют за собой право использовать фотографии в издании журналов, книг, брошюр, буклетов, фотокнижек, а также размещения на билл-бордах с обязательным указанием фамилии автора.

Фотографии, присланные на конкурс, авторам не возвращаются.

Работы на фотоконкурс принимаются по адресу: 230771 г. Гродно, ул. Орджоникидзе, 18 с пометкой «Фотоконкурс», или на e-mail: info@tabak.by

Результаты конкурса будут опубликованы 6 января 2011 года в газете «Паліяўнічы і рыбалюў».

По вопросам возможного местонахождения лося-альбиноса обращаться по тел. +375 29 787 28 02.

По вопросам условий конкурса обращаться по телефону +375 152 54 20 31.

ISSN 1990 - 763X

Курсы замечных валют, установленные НБ РБ с 01.09.2010 г. (для бн разліку)		Курсы замечных валют для безвалютных разліку	
Цэн			

БЕЛАРУСКІЯ НПЗ ПЛАНУЮЦЬ ВЫЙСЦІ НА СУСВЕТНЫ ЎЗРОВЕНЬ

Наступным пунктам у рабачай паездцы Аляксандра Лукашэні 30 жніўня стаў адзін з флагманскіх беларускай прамысловасці — ААТ «Мазырскі НПЗ», дзе ён азнаёміўся з ходам эканструкцыі, тэхнічнага пераўзбраення і мадэрнізацыі гэтага прадпрыемства. Кіраўніку дзяржавы далажылі аб выкананні яго даручэнняў аб забеспячэнні вуглевадароднай сыравінай нафтаперапрацоўчых прадпрыемстваў рэспублікі, бягучым стане спраў і перспектывах работы сумеснага беларуска-венесуэльскага прадпрыемства та здобычы нафты ў Венесуэле, а таксама аб пастаўках у Беларусь венесуэльскай нафты.

Так, у Беларусі плануецца паставіць у 2011 годзе 8-9 млн тон венесуэльскай нафты, у 2012 годзе — 10 млн тон. У гэтым годзе з Венесуэлы па розным маршрутах будзе пастаўлена 4 млн тон нафты. Як запытуў кіраўніка дзяржавы старшыня канцэрна «Белнафтахім» Валерый Казакевіч, беларускія нафтаперапрацоўчыя заводы могуць перапрацаваць такі аб'ём сыравіны. Мазырскі НПЗ да канца года выйдзе на аб'ём сыравіны года разам з перапрацоўкай другасных рэсурсаў, а ў далейшым ёсць магчымасць павелічэння. «Гэта значыць катастрофы не адбылося ні з фінансавана, ні з вытворчага пункту гледжання. А будучы год працягваецца лепш», — сказаў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка правёў нараду, асноўным пытаннем якой стала забеспячэнне вуглевадароднай сыравінай нафтаперапрацоўчых прадпрыемстваў рэспублікі. Адкрываючы яе, Прэзідэнт параўнаў важнасць гэтага пытання з харчовай бяспекай краіны. «У сувязі з тым, што змяніліся кліматычныя ўмовы, нам доводзіцца перабудоўваць усю сельскую гаспадарку і прыстаўваць яе да гэтых умоў. Амаль 10 гадоў таму вельмі правільна былі вызначаны напрамак развіцця сельскай гаспадаркі, перапрацоўкі сельгаспрадукцыі, што нас у гэтым годзе выратавала і дапамагло забяспечыць харчовую бяспеку дзяржавы», — адзначыў Прэзідэнт. — Першую частку дня я прысвяціў вывучэнню перспектыв развіцця сельскай гаспадаркі ў такім важным напрамку, які вырошчванне кукурузы. Другую палавіну дня я хацеў бы прысвяціць яшчэ адной вельмі важнай тэме — нафтаперапрацоўцы і мадэрнізацыі нашых нафтаперапрацоўчых заводаў. Гэтым напрамку мы будзем надаваць значную увагу, і я магу паставіць яго ў адзін рад з забеспячэннем харчовай бяспекі дзяржавы».

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што забеспячэнне беларускіх прадпрыемстваў вуглевадароднай сыравінай «падобнае пытанню быць ці не быць Беларусі як суверэннай і незалежнай дзяржавай». «Гэта вельмі важны напрамак нашай дзейнасці, і мы з гонарам і годнасцю, які і ў сельскай гаспадарцы, павінны з існуючай сітуацыі знайсці выйсце, дакладней, знайсці», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

Паводле слоў Прэзідэнта, ён прыхваў на Мазырскі НПЗ, каб пачнуць непарэздна ад спецыялістаў аб сітуацыі з пастаўкамі вуглевадароднай сыравіны ў Беларусь. «Бачу з першых дакладаў, што мы выкарыкаліся з той сітуацыі, у якую нас паставіла Расія ў пачатку гэтага года», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Пры гэтым ён падкрэсліў, што Беларусь не збіраецца «ваважаць» з Расіяй. «Нам не трэба ніякіх войнаў і ўскладненняў, але мы павінны зыходзіць з таго, што ўсёды павінны быць альтэрнатывы, у тым ліку і ў пастаўках у краіну вуглевадароднай сыравіны», — сказаў беларускі лідар. — Мы будзем быць знайсці гэтыя альтэрнатывы, дзе-нідзе рэалізоўваем і прадукаваем знаходзіць такія альтэрнатывы, і, як мне дакладнавіць, больш ці менш паспяхова».

«Што адбываецца з пастаўкамі вуглевадароднай сыравіны, як працуюць нашы нафтаперапрацоўчыя заводы, якія ў іх унікаюць дадатковыя праблемы, калі яны ёсць, і як будзем жыць у наступным годзе?» — акрэсліў спектр пытанняў кіраўнік беларускіх дзяржавы.

Як далажыў Прэзідэнту старшыня канцэрна «Белнафтахім» Валерый Казакевіч, па пытанні пастаўкі нафты ў Беларусь на дзяржаўным узроўні свачасова былі прыняты меры, якія не далі расхістаць сітуацыю

Калонія і пакрыццё шкоды — за падпал у электрычцы

Менавіта гэтым скончылася прагулка для дзвюх 19-гадовых хлопцаў з Пухавіцкага раёна, якія вырапіліся ў Марыну Горку на электрычніку: тры з паловай гады пазбаўлення волі ў папраўчай калоніі адкрытага тыпу і поўнае пакрыццё 60-мільённай шкоды, нанесенай Беларускай чыгункі.

…Слоры паспяхова даехалі да горада і пайшлі гуляць. Сустрэлі незнаму дзюўчыню — вырашылі адзначыць. Купілі некалькі бутэлек гарэлкі і піва, якія ўжывалі не точыцца — каля гарадскога лясні. Калі сустрэча падшышла да завяршэння, хлопцы вырашалі вярнуцца дадому. Селі ў апошні электрычнік.

— У дарозе ім, відаць, стала сумна, бо яны пачалі прыставаць да пасажыраў і кідаць у іх кавалкі разарванай газеты. А потым і ўвогуле дэманстравіўна запалілі паперу і пачалі бегаць з ёй па вагоне. Ніхто з нешматлікіх спадарожнікаў нават не спрабаваў сушыцца хлопцаў, наадварот, людзі паспяхліліся перайсці ў суседнія вагоны, — расказавае падрабязнае здарэння прэс-сакратар УУС на транспарце МУС РБ Аляксандр Марчанка. — Перад выхадом з цягніка хуліганы кінулі абрыўкі газеты, якія гарэлі, на крэслы. У гэты час у вагоне нікога не было, таму полымя ігнненна распаўсюдзілася па ўсім салоне. Састаў спыніўся толькі тады, калі дым пайшоў з вагона: машыніст выкарыстаў экстранае тармажэнне і выклікаў пажарную каманду.

Аператыўныя спатрэбіліся не адзін дзень, каб знайсці інаватэры і падпаде. Калі хлопцаў затрымалі, яны былі гэтым вельмі здзіўленыя, адзін нават не адрэза прызнаў сваю віну. Адна сабранных ўлікі не дазволілі пазбегнуць ім адказнасці. Зараз адзін з асуджаных пакрыў частку нанесенай шкоды, другі будзе выплываць 30-мільённым доўг ужо з папраўчай калоніі, куды абодвух накіруюць у бліжэйшы час на 3,5 года.

Сяргей СОСОЛЬКА.

Ва Урадзе Абараніць Палессе ад павадкі

Робота па абароне землёў і населеных пунктаў ад павадкі, якая паўне на Палесці кожную вясну, будзе актывна весціся і далей. Пра гэта паведаміла першы намеснік міністра сельскай гаспадаркі Надзея КАТ-КАВЕЦ. На разліў і зацвярджэнне ўрадна яна прадставіла чарговую дзяржаўную праграму «Ніжынерныя і водагаспадарчыя мерапрыемствы та абароне населеных пунктаў і сельгасземляў ад павадкі ў найбольш паводканебеспечных раёнах Палесся на 2011—2015 гг.».

Найбольш паводканебеспечнымі раёнамі з'яўляюцца Пінскі, Лунінецкі, Столінскі раёны Браслаўскай вобласці, Ельскі Жыткавіцкі, Калініцкі, Мазырскі, Петрыкаўскі, Пельчынскі раёны Гомельскай вобласці і Любанскі і Салігорскі раёны Мінскай вобласці, паведаміла першы намеснік міністра. У выніку выканання цяперашняй праграмы, якая распічаная на 2005—2010 гады, будзе абаронена 71 тыс. га землёў і 30 населе-

на нафтаперапрацоўчых заводах. Яны працуюць у адпаведнасці з аптымальным графікам загрузкі («Нафтан» — 7,8 млн тон, Мазырскі НПЗ — 8 млн тон у год). Усяго за 7 месяцаў гэтага года перапрацавана 9 млн тон нафты. Сальда знешняга гандлю нафтапрадуктамі ў параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года палепшылася на \$60 млн. Пералічэнні ў рэспубліканскі бюджэт павялічыліся на Br200 млрд.

Плануецца, што мадэрнізацыя дасць магчымасць у 2013-2014 гадах абодвум НПЗ выйсці на сусветны ўзровень па глыбіні перапрацоўкі нафты (каля 92 працэнтаў).

Што датычыцца паставак у Беларусь венесуэльскай нафты, то ён далажыў генеральны дырэктар ЗАТ «Беларуская нафтавая кампанія» Уладзімір Зубкоў, венесуэльскія партнёры зарэкамендавалі сябе як надзейныя пастаўшчыкі. «Усё, як дамаўляўся. Пытанніам па пастаўках нафты з Венесуэлы няма», — адзначыў ён. Акрамя таго, паводле яго слоў, венесуэльская нафта па сваіх патэнцыяльным паказчыках мае значна большы працэнт выхадў светлых прадуктаў у параўнанні з расійскай.

Генеральны дырэктар РУП «Вытворчае аб'яднанне «Беларуснафта» Аляксандр Ляхаў таксама пацвердзіў, што партнёры ў Венесуэле задаволены работай беларускіх спецыялістаў.

Кіраўнік дзяржавы таксама пацкавіўся, як беларускі спецыяліст нафтавай галіны працуюць у Расіі. Паводле слоў Аляксандра Ляхава, цяпер у Расіі працуюць амаль 800 чалавек: 5 буравых брыгад і 10 брыгад капітальнага рамонту свідрання. Цяпер партрэфь заказваў у год дасягае \$50 млн. «На гэтым рынку мы робім першыя крокі, і для таго, каб выйсці на нармальную работу ў Расіі, павінны добра тэхнічна перааснаціцца, стварыць нармальныя вытворчыя базы», — адзначыў ён.

Аб'ёмы работ, што выконваюцца на тэрыторыі Расіі, у перспектыве плануецца паросьчаваць. Ужо ў 2011 годзе запланавана павелічэнне на 20 працэнтаў, для гэтага туды будуць перакінуты дадатковыя брыгады. «Мы павінны крок за крокам рухацца наперад. Гэта стварэае пэўны тонул для прадпрыемства. Мы ж там не толькі працуем. Мы нечаму і іх вучым, і самі вучымся. Гэта канкурэнтны рынак, жорсткая барацьба, рэальныя ўмовы жыццявання», — падкрэсліў Аляксандр Ляхаў. — Або ты пакажаш якасць, або цябе там проста «з'ядуць». Мы бзе усялякіх прэфэрэнцый рэальна змагаемся з гэтым месца пад сонцам».

У сувязі з сваёй Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што важна таксама тое, што «мы не проста захоўваем сваю школу, а яе нарошчваем». Так, напрыклад, спецыялісты, якія працавалі ў Заходняй Сібіры, паехалі на работу ў Венесуэлу.

На заканчэнне Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што для яго было важна паказаць і атрымаць інфармацыю аб рабоце нафтаперапрацоўчага комплексу, каб выбудаваць стратэгію на перспектыву. «Я перакананы, што нашы нафтаперапрацоўчыя заводы могуць яшчэ напружвацца. Яны могуць рабіць і даваць больш, чым робяць, але ўжо тое, што яны сёння робяць, заслугоўвае да іх добрага стаўлення і павагі», — сказаў Прэзідэнт. — У цяжкіх умовах яны змаглі пераадолець гэту яму, выйсці з сітуацыі, у якой мы апынуліся ў сувязі з палітыкай расійскага кіраўніцтва. Прадпрыемствы нямаюла ў сувязі з гэтым зрабілі. Калі мы захаваем нават той узровень, то і будучы год у нас нармальна працягваецца».

Разам з тым, кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што неабодна прадуважць работу над пошукам альтэрнатыў, перш за ўсё па нафце. «Калі ёсць альтэрнатыва, тады працэсій ёсць размову. Нам трэба вытрымаць гэту сітуацыю, мы павінны захаваць краіну», — падкрэсліў ён. Акрамя таго, неабодна прапрацаваць і магчымасць альтэрнатыўных маршрутаў па пастаўцы ў рэспубліку прыроднага газу, а таксама дакладна вызначыцца з перспектывамі здобычы нафты і газу на тэрыторыі самой Беларусі.

Паводле паведамленнў прэс-службы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і БЕЛТА.

СПЕЦЫЯЛІСТЫ ЛІЧАЦЬ, ШТО ЛІДСКІ ЗАВОД ГАРАЧАА АЦЫНКАВАННЯ БУДЗЕ БЯСПЕЧНЫМ ДЛЯ ЭКАЛОГІ І ЛЮДЗЕЙ

Гэтае прадпрыемства стане для нашай краіны выгадным вытворчасцю і з эканамічнага, і з экалагічнага пункту гледжання, паведаміў журналістам першы намеснік Старшынi Прэзідыума НАН Беларусі Пётр ВіЦязь. Днямі ў Лідскім раёне, дзе запланавана будаўніцтва, прайшлі грамадскія слуханні з удзелам беларускіх навукоўцаў, на якіх мясцовыя жыхары былі азнаёміліся з вынікамі ацэнкі ўздзеяння на навакольнае асяроддзе. Даследаванні пацвердзілі, што рэзямшчэinne завода на абранай тэрыторыі цалкам магчыма. Тэхнічны рашэнні практа адпавядаюць патрабаванням экалагічных, санітарна-гігіенічных, проціпажарных і іншых дзейных нормаў і правілаў і забяспечваюць бяспечную эксплуатацыю аб'екта пры выкананні прадугледжаных праектам мерапрыемстваў. Дзюўчыню найноўшай італьянскай тэхналогіі і абсталяванню лідскі завод стане бяшчоднай малаадуходнай прагрэсіўнай вытворчасцю.

Праблема доўгатэрміновай абароны сталёвых вырабаў і канструкцый ад карозі мае вялікае значэнне. Абарончае пакрыццё прыняе эканаміі прадукцыі чорнай металургіі, прыводзіць да пачынення забруджвання навакольнага асяроддзя (дзюўчыню па-раначу ацынкаванне жыццёвы цыкл вырабаў павялічваецца да 60-80 гадоў), зніжання затрат на эксплуатацыю будывацка і абсталявання. Сярод усё вядомых спосабаў абароны ад карозі гарчаае ацынкаванне з'яўляецца аптымальным з пункту гледжання спалучэння высокай эканамічнай эфектыўнасці і павышэння надзейнасці металаканструкцый.

Гарчаае ацынкаванне атрымала шырокае распаўсюджанне ў свеце, у Беларусі пакуль няма сваёй адпаведнай вытворчасці. Ацынкаванне буйнагабарытных металаканструкцый для прадпрыемстваў нашай рэспублікі прыводзяць у Расійскай Федэрацыі і Польшчы. Дадавая патрэба Беларусі ў гарчачым ацынкаванні складае прыблізна 100 тысяч тон. Пасля выхду на практычны магнўнасці завод у Лідзе зможа забяспечыць звыш 30 тысяч тон у год. Сёння расходы беларускіх заказчыкаў на 1 тону ацынкавання металаканструкцый і ўзілкам транспартных расходаў складаюцца на заводах Расіі 2 млн беларускіх рублёў. Пасля запачку ўласнай вытворчасці эканомія валютных сродкаў для Рэспублікі Беларусь складзе, паводле падлікаў, каля 12 мільёнаў у год.

Як патлумачыў Пётр ВіЦязь, завод акрыць сябе праз 6 гадоў. Акрамя таго, прадпрыемства зможа прымаць заказы на ацынкаванне з-за мяжы.

Будаўнічыя работы на пляцоўцы будучага завода распачнуцца ў верасні. Здача прадпрыемства ў эксплуатацыю запланавана на чвэрты квартал будучага года. З адкрыццём завода раён атрымае 130 новых працоўных месцаў.

Інга МІНДАЛЁВА.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА МАЕ НАМЕР АСАБІСТА РАЗБІРАЦЦА З НАЙБОЛЬШ РЭЗАНАНСНЫМІ ВЫПАДКАМІ СКАРГАЎ НА НЕВЫКАНАННЕ ЗАКОННАСЦІ

Аб гэтым ён заявіў вечарам 30 жніўня на нарадзе па пытаннях выканання правахоўнымі органамі законнасці пры забеспячэнні кантролю за фінансавана-гаспадарчай дзейнасцю Нацыянальнага парку «Прыпяцкі». Падставой для нарады стала скарга работнікаў Нацыянальнага парку на дзеянні асобных супрацоўнікаў правахоўных органаў.

У цэлым маніторынг работы са зваротамі грамадзян, які праводзіцца па даручэнні кіраўніка дзяржавы, выявіў рост у гэтым годзе зваротаў, звязаных з пытаннем выканання законнасці і захавання правапарадку. Яны складаюць 27 працэнтаў ад агульнай колькасці зваротаў грамадзян. Заканамерна, што Прэзідэнт не можа пакачыць без увагі гэту тэндэнцыю і выказаў намер асабіста разбірацца з найбольш рэзананснымі выпадкамі.

«Такія нарады стануць практыкай у маёй рабоце, таму што мінскія культурныя ўгаворы вялікіх начальнікаў і заспакоявалі, просьбы і патрабаванні не заўсёды даюць вынік, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Без публічнасці і разбору на месцах мае патрабаванні, напэўна, не маюць тагога ўздзеяння на працэсы».

«Па прычыну «Васька слухае ды ёсць» некаторыя крыху нахабныя структуры пачынаюць лічыць сябе вышэй за закон. Да міліцыі шмат пытанняў. Яны часам звываюць аб тым, што яны народная міліцыя, а не паліцыя і не кучка бандытаў», — адначыў кіраўнік дзяржавы.

Як падкрэсліў Прэзідэнт, цяперашняя скарга, якая паступіла ад работнікаў Нацпарку, патрабуе разгляду на вышэйшым узроўні, паколькі не можа быць вырашана без удзільвання кіраўніка дзяржавы.

Міністэрства ўнутраных спраў уздзігла крымінальную справу па факце прадастаўлення інтым-паслуг наведвальнікам Нацыянальнага парку «Прыпяцкі». Як паказала аператыўна-вышуковая мерапрыемствы, арганізатар такіх паслуг выступіў беларускі прыватны прадпрыемальнік, які арганізоўваў палюўчыны туры для расіян.

Правахоўнымі органамі акрамя гэтага было таксама ўзянута пытанне аб магчымых зложываннях з боку службовых асобаў пры арганізацыі і правядзенні палывання. Аднак рэальных фактаў проціпраўных дзеянняў выяўлена не было.

Пры гэтым у сад следчых дзеянняў былі дапушчаны шматлікі перавышэнні службовых паўнамоцтваў. Да таго ж, было сарвана некалькі палюўчыных тураў, які прыносяць вялікі даход, і ў цэлым створана няпростая атмасфера для далейшай работы супрацоўнікаў Нацпарку.

«Паўстае пытанне: якую мэту ставілі пры гэтым адпаведны структуры? Калі вы хацелі злавіць і патачыць чалавека, які займаўся сутэрбствам, і гэта віна. Ніхто не мае права займацца такім бізнэсам! Самае святое, што ёсць у нашым свеце, — гэта жанчына, і гандляваць ёю не дазволена! З кім ужо ім сустрэкацца, гэта іх справа. Мы тут не пракантролюем нікога і не прымусім нікога. Але гандляваць такімі па-

Хуліганская выхадка каля пасольства Расіі накіравана супраць беларуска-расійскіх адносінאў

Міністэрства замежных спраў Беларусі лічыць індэцтат каля пасольства Расіі злычыннай хуліганскай выхадкай, накіраванай супраць беларуска-расійскіх адносінאў. Аб гэтым гаворыцца ў заяве начальніка ўпраўлення інфармацыі — прэс-сакратара МЗС Андрэя Савіных, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

«Мы з заклапочаннасцю і абурэннем успрынялі інфармацыю аб здарэнні каля Пасольства Расійскай Федэрацыі. Гэта злычынная хуліганская выхадка накіравана супраць беларуска-расійскіх адносінאў. Мы разлічваем, што інаватэры будучь суроа пакараны ў адпаведнасці з законам», — адзначыў аў заяве. Як паведамілі БЕЛТА ў ГГУС Мінгарвыканкама, 30 жніўня ў 22.20 супрацоўнікамі спецыяльнага батальёна міліцыі ўпраўлення Дэпартамента аховы МУС РБ па ахове дыпламатычных прадстаўніцтваў і консульскіх устаноў, якія неслі службу па ахове пасольства Расійскай Федэрацыі па вул. Нававіленскай, пры абходзе тэрыторыі было выяўлена ўзгаранне службовай аўтамашыны «Мазда-3», якая належыць гэтакму пасольству. У ходзе агляду месца здарэння супрацоўнікамі следча-аператыўнай групы Цэнтральнага РУУС Мінска было знайдзены шклянчан бутэлька вмістасцю 0,33 літра з-пад лабалакгольнага напітку з астаткамі гаручай сумесі, а таксама асколкі шклянчой бутэлькі з астаткамі кнота.

Цяпер на месцы здарэння працяе следча-аператыўная група. Мяркуюцца, што гэты ўчынак з хуліганскіх намераў учынілі двое, асобы якіх устанавляваюцца. Завердзена крымінальная справа па арт. 339 КК РБ («Хуліганства»).

Здарэнні

У МІНСКУ ПІДЧАС РАЗГРУЗКІ ВУГАЛЮ ЗАГІНУЉ РАБОЧЫ

На «Мінскім заводзе будаўнічых матэрыялаў» загінуў 48-гадовы рабочы. Нышчасны выпадак адбыўся раніцай у панядзелак, 30 жніўня. Падчас разгрузкі з бункераў адбылося асыпанне вугалю, што і стала прычынай смерці сарфіцоўшчыка чэхка цеплаізаляцыйных матэрыялаў. Зараз высвятляюцца абставіны здарэння, праверку праводзіць пракуратура Фрунзенскага раёна сталіцы.

Алена АЎЧЫННІКАВА.

АДМОВІЛІСЯ АД ПАСЛУГ ЖКГ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Няправільна разлікі рабіліся нават пры выставленні іскавой заявы. Касацыйная інстанцыя, калі прымала справу да разгляду, вынесла пастанову зрабіць пераразлік згодна з кандаўдаўствам. І нягледзячы на гэтак вызначэнне суда, якое павіна выконвацца, усё роўна было няправільна вызначаны нават змененыя сумы.

— Камерцыйным забудоўшчыкі звычайна карэктна і па-дзелавому выхадзіць з сітуацыі, — працягвае Аляксандр. — Яны адзначаюць свае рызыкі і прымаюць ус меры да таго, каб справа не дайшла да суда. Тым больш, яны самі не заяўляюць супраць дольшчыкаў і супраць сваіх жылцоў. А тут дзяржаўнае прадпрыемства. Яно пабудавала няяксына дом, іх жа эк-

плутуючая арганізацыя неправерна налічвала рахункі. У яго яшчэ хопіла смеласці пайсці супраць жылцоў у суд. Такія сітуацыі бываюць досыць рэдка. Па шыры скарга, гэта першы раз у маёй прак-

КАМЕНТАРЫ ПА СПРАВЕ:

Газета змэгла датэлефанавацца да былой старшыні «ЖКГ «Трэст Белбуддрамонт» Маргарыты Шубінай. Сустрэцца асабіста яна адмовілася. У прыватнай размове Маргарыта Уладзіславаўна пацвердзіла, што грошы на капітальны рамонт былі патрачаныя на пагажэнне за-пазычанасцяў. На пытанне, чаму тарыфы за абслугоўванне дома выстаўляліся па сабекошце, яна адказала, што дом знаходзіўся на самастойным забеспячэнні.

— Афіцыйна я нічога каментываць не буду, — значыла спадарыня Шубіна, — І апраўдуваць я не буду. Справа даўная. Хай маю віну даказвае суд.

(Дыктафонны запіс размовы маецца ў редакцыі).

Сяргей Паўлавец, цяперашні дырэктар «ЖКГ «Трэст Белбуддрамонт», паведаміў, што заключана міравое пагадненне. Дадаў, што разбіральніцтва — гэта не справа газеты, а толькі таварыства ўласнікаў і прадпрыемства. І параў і не ўмешвацца.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

СМІ ПАДЛІЧЫЛІ ЗАРОБКІ КІРАЎНІКОЎ РАСІ

Рост даходаў прэзідэнта, прэм'ер-міністра, міністраў і саветнікаў прэзідэнта ў Расіі за апошнія пяць гадоў абагнаў і інфляцыю, і тэмпы павелічэння даходаў населенства. Да такой высьновы прыйшла газета «Ведомасці», прааналізаваўшы спрэвадчасы чыноўнікаў па зарплатах.

Найбольш узражальным рост даходаў аказаўся ў саветніка прэзідэнта Леаніда Рэймана: калі ў 2004 годзе ён атрымаў 9,3 мільёна рублёў, то ў 2009-м — адразу 93 мільёны. Для параўнання, інфляцыя ў апошнія гады складала каля 10 працэнтаў у год. Рэкордны даход Рэйман атрымаў у 2006 годзе — 112 мільёнаў рублёў. На другім месцы ў рэйтынгу «Ведомасцяў» апынуўся міністр фінансаў Аляксей Кудрын — яго даходы за пяць гадоў выраслі на 609 працэнтаў з 1,3 да 9,2 мільёна рублёў. Тройку замыкае віцэ-прэм'ер Сяргей Іваноў: яго даходы выраслі на 407 працэнтаў з 0,8 да 3,8 мільёна.

Прэзідэнт Расіі Дзмітрый Мядведзеву заняў у рэйтынгу дзвятая месца: за пяць гадоў яго даходы павялічыліся на 162 працэнта. Прэм'ер-міністра Уладзіміра Пуціна ў рэйтынгу «Ведомасці» пазначана толькі, што за тры гады даходы Пуціна павялічыліся на 93 працэнта, а за апошні год — зменшыліся на 18 працэнтаў. «Ведомасці» адзначаюць, што за пяць гадоў даходы населенства ў Расіі выраслі ў 3,6 раза, а ўрадавых чыноўнікаў — у 4,5 раза.

У ВЕНЕСУЭЛЕ РАСКАПЛАНЫЯ МАГІЛЫ СЯСЦЁР БАЛІВАРА

У Каракасе раскапаныя магілы сясцёр Сімона Балівара — Хуаны і Марыі Антоніі.

Эксперты узлілі ўзоры ДНК сясцёр Балівара — адзіных прамых сваякоў героя ваіны за незалежнасць. Узоры ДНК сясцёр плануецца параўнаць з пробамі, узя-

Абзац

▲ Нягледзячы на тое, што апошнія дні адыходзячага лета выдаліся халаднаватымі, селётні жнівёнь аказаўся самым гарачым жніўнем за ўсю гісторыю шматлікіх інструментальных назіранняў за надвор'ем у Беларусі. Сярэдняя тэмпература склала 21 градус. У большасці дзён першых дзвюх дзюад месяца тэмпература паветра перавышала 30 градусаў, а ў многіх раёнах, пераважна на ўсходзе краіны, дасягла 35 градусаў і вышэй. Самая высокая тэмпература была зарэгістравана 8 жніўня ў Гомелі — слупок тэрмометра дасягнуў 38,9 градуса. У той жа дзень тэмпература паветра ў раёне Гомельскага аэрапорта дасягнула 39,2 градуса.

▲ Практыка штомесячных даплат са сродкаў гарадскога бюджэту педагогічным работнікам устаноу адукацыі сталіцы ў памеры 3-4 базавыя велічыні будзе прадоўжана ў Мінску ў 2010/2011 навучальным годзе, паведаміў старшыня камітэта па адукацыі Мінгарвыканкама Уладзімір Шчэрба. Сацыяльная падтрымка ў выглядзе штомесячных выплат аказваецца педагогам горада ўжо на працягу дзесяці гадоў. Такая дапамога прадастаўляецца на працягу навучальнага года з верасня на май, а выхавальнікам і іх памочнікам з мінулага года — круглы год.

КПУП «Гомельобпреклама» філіал «Эксперт-Услуга» (організатар аўкціона) па парученню Гомельскага пассажырскага участка РУП «Гомельскае аддзяленне Беларускага жэлезной дарогі» (продавец) ізвешчае аб правядзенні 4 кастрычні 2010 года адкрытага аўкціона па продажы імущества ва 11.00 в гораде Гомеле па вулице Гагарина, 20, кабінет 2-18

№ лота	Наіменаванне аборудавання	Начальная цена продажы, без НДС, руб. РБ	Задаток, без НДС, руб. РБ
1	Пассажырскай вагон № 01313568 (інв. № 057035)	33 100 000	3 000 000

Прадавец: Рэспубліканскае унітарнае прадпрыемства «Гомельскае аддзяленне Беларускага жэлезной дарогі», кантактны тэлефон: 8 0232 95 38 25.
Імущество распаложае па адрасу: ул. Старо-Черніговская, 5а, 246028, г. Гомель. **Шаг аўкціона — 5%.**

К участку в аўкціоне допускаюцца ліца, якія саевоўраменна падалі заявленія на ўдзел в аўкціоне па форме, определенной арганізатарам аўкціона, внеслі в установленном парадке задаток для ўдзелі в аўкціоне, прадставілі другіе неабходныя дакументы і падпісалі саглашэнне о правах і абавязаностях сторон в процессе подготовки і правядзення аўкціона.

Дакументы на ўдзел в аўкціоне прымаюцца па адрасу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, каб. 2-18 в рабочыя дні с 09.00 до 13.00 і с 14.00 до 17.00 до даты опубликованія настольаго ізвешчэння **до 1 кастрычні 2010 г. включітельно**. Подача дакументов по почте не допускаецца.

При подаче заявленія в адрас арганізатара аўкціона прадставіляюцца:

завярэная банкам копія платэжнаго порученія о внесении суммы задатка на расчытны счет, указанны в ізвешчэнні (інфармацыйном саабоўшэнні);

індывдуальным прадпрыемцателем — копія свідетельства о государственной регистраціи и его подлинник для зааверенія его копіи арганізатаром торгов; юридическим ліцом — доверенность, выданная прадставітелю юридического ліца (кроме случаев, когда юридическое ліцо прадставіляет его руководітель), а также копіи учредітельных документов и свідетельства о государственной регистраціи юридического ліца и их подлинники для зааверенія их копіи арганізатаром торгов; иностранным юридическим ліцом, иностранной арганізаціей, не являющіся юридическим ліцом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств, иностранным государством и их адміністративно-территориальными едініцями в ліце полномоченных органов, международной арганізаціей — легализованные в установленном порядке копіи учредітельных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быць подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявленія на ўдзел в торгах) либо иное эквалівалентное доказательство статуса юридического ліца в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой арганізаціей, с нотариально удостоверенными переводами на русский или белорусский язык; прадставітелем иностранного инвестора — легализованная в установленном порядке

доверенность, документ о финансовой состоятельности иностранного инвестора, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой арганізаціей, с нотариально удостоверенными переводами на русский или белорусский язык; прадставітелем иностранного инвестора — легализованная в установленном порядке

Дополнительная информация по контактнм тэлефонам арганізатара аўкціона: 8 (0232) 74 89 64, 74 17 34.

ПРАВИЛЫ ПРАВЯДЗЕННЯ РЕКЛАМНАЙ ГУЛЬНІ «ПАДПІШЫСЯ НА «ЗВЯЗДУ»

I. АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ
1. Рекламная гульня пад назвай «Падпішыся на «Звязду» (далей — Гульня) праводзіцца на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з гэтымі Правилами ў тэрмін з 1 верасня па 31 снежня 2010 года ўключна з мэтай стымулявання росту падпіскі на газету «Звязда» на чацвёрты квартал або другое паўгоддзе 2010 года.

2. Арганізатар Гульні — Установа «Рэдакцыя газеты «Звязда» (далей — Арганізатар), месца знаходжання: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, УНП 100155376.

III. ПРЫЗЫВЫ ФОНД ГУЛЬНІ
3. Прызывы фонд рекламнай гульні «Падпішыся на «Звязду» сфарміраваны за кошт маёмасці арганізатара гульні — установы «Рэдакцыя газеты «Звязда» і складаецца з наступных рэчаў:

№ п/п	Назва	Колькасць (шт.)	Цана за шт. (руб.)	Усяго з ПДВ (руб.)
1.	Міксер SCARLETT SC-04	7	32 688	228 816
2.	Машына кухонная электрычная «Белвар» КЭМ-36/220-4-24	7	167 460	1 172 220
3.	Печ ЗВЧ «Віязь» 1378-М/17-700-2	1	210 000	210 000
4.	Тэлевізар «Віязь» 54 СТВ 760-3	7	342 600	2 398 200

УСЯГО прызывы фонд рекламнай гульні «Падпішыся на «Звязду» складае 4 009 236 (Чатыры мільёны дзевяць тысяч дзвесце трыццаць шэсць) беларускіх рублёў.

III. УМОВЫ УДЗЕЛУ У ГУЛЬНІ
4. Рекламная гульня «Падпішыся на «Звязду» праводзіцца з мэтай стымулявання росту падпіскі на газету «Звязда» на чацвёрты квартал або другое паўгоддзе 2010 года.

5. Удзельнікам Гульні можа быць любы грамадзянін Рэспублікі Беларусь, які пастаянна пражывае на яе тэрыторыі і які аформіў і аплаціў падпіску на газету «Звязда» на чацвёрты квартал або другое паўгоддзе 2010 года.

6. Падставіць для ўдзелу ў Гульні з'яўляецца дасланая падпісчыкам на адрас Рэдакцыі ў перыяд падпісной кампаніі на чацвёрты квартал або другое паўгоддзе 2010 года выразаная з газеты запавуненная картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды», якая друкуецца ў газеце «Звязда» да двух разоў на тыдзень у перыяд з 1 па 25 верасня 2010 года.

7. Азін падпісчык можа даслаць толькі адну картку ўдзельніка. Падпісчык, які даслаў больш за адну картку ўдзельніка, выключачецца з Гульні.

8. Карткі ўдзельніка, наклеяныя на паперу ці плёнку, адскеракапіраваныя або якія паступілі ў рэдакцыю пасля 4 кастрычніка 2010 года па паштовым штэмпелі атрымання, да ўдзелу ў Гульні не прымаюцца.

IV. СКЛАД КАМІСІІ ПА ПРАВЯДЗЕННІ ГУЛЬНІ
9. Для правядзення Гульні Арганізатар стварае камісію па правядзенні рекламнай гульні «Падпішыся на «Звязду» (далей — Камісія) у наступным складзе: Здановіч Уладзімір Аляксандравіч — намеснік галоўнага рэдактара установы «Рэдакцыя газеты «Звязда» — старшыня Камісіі;
Члены Камісіі:

Чычко Аксана Мікалаеўна — намеснік начальніка ўпраўлення распаўсюджвання друкаваных СМІ РУП «Белпошта»;

Дойнар Валянціна Аркадзеўна — загадчык аддзела п'сьмаў установы «Рэдакцыя газеты «Звязда»;

Дабровольскі Анатоль Васільевіч — вядучы тэхнічны рэдактар установы «Рэдакцыя газеты «Звязда»;

Дзевоніна Алена Уладзіміраўна — рэдактар юрыдычнага аддзела установы «Рэдакцыя газеты «Звязда».

10. Камісія кіруецца ў сваёй дзейнасці рэгламентам (раздзел V гэтых Правілаў).

11. Асобы, якія ўваходзяць у склад Камісіі, не могуць быць удзельнікамі гэтай Гульні.

V. РЭГЛАМЕНТ РАБОТЫ КАМІСІІ
12. Камісія ажыццяўляе кантроль за захаваннем вызначаных правілаў правядзення рекламнай гульні, вызначае пераможцаў Гульні, якія выйгралі прызвы, разглядае скаргі і спрэчныя пытанні, якія ўзнікаюць у ходзе правядзення Гульні.

13. Пасяджэнні Камісіі вядзе старшыня. Пасяджэнні Камісіі з'яўляюцца правамоцнымі пры наяўнасці большасці членаў з яе зарэгістраванага складу.

14. Члены Камісіі абавязаны: прымаць удзел у пасяджэннях Камісіі, забяспечваць у ходзе Гульні адпаведнасць парадку яе правядзення гэтым Правилам, вызначаць пераможцаў Гульні, якія выйгралі прызвы, прымаць удзел у разглядзе скаргаў удзельнікаў пры іх наяўнасці, падпісваць пратаколы пасяджэнняў Камісіі.

15. На пасяджэнне Камісіі ў якасці назіральнікаў без права галасавання могуць запрашацца удзельнікі Гульні, прадстаўнікі незалежных арганізацый.

16. Усе рашэнні Камісіі прымаюцца шляхам адкрытага галасавання прастай большасцю галасоў старшыні і членаў Камісіі, якія прысутнічалі на пасяджэнні. У вы-

падтрымку, документ о финансовой состоятельности иностранного инвестора, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на русский или белорусский язык; прадставітелем грамадзянина Рэспублікі Беларусь или индывдуальнаго прадпрыемцателем — доверенность.

При подаче документов на ўдзел в торгах грамадзянін Рэспублікі Беларусь, иностранный грамадзянін, физическое ліцо (грамадзянін Рэспублікі Беларусь и ліцо без грамадства), постоянно проживающее за пределами Рэспублікі Беларусь, в том числе прадставітели юридических лиц Рэспублікі Беларусь, прадставітели иностранных инвесторов прадъявляют паспорт или иной документ, удостоверение личности.

В случае если аўкціон признан несостоявшимся в силу того, что заявленіе на ўдзел в нем подано только одним участником, объекты аўкціона (лоты №№ 1-11) продатуюцца этому участнику при его согласіи по начальной цене, увеличенной на 5%.

Участник торгов имеет право до начала торгов п'сьменным отозвать свое заявленіе на ўдзел в них. Невьяка участника торгов на торги признается отказом от ўдзелі в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается арганізатаром торгов в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов.

Задаток для ўдзелі в аўкціоне перечисляется на расчытны счет арганізатара аўкціона: № 3012209370018 в філіале ОАО «Белгруппбанк» Гомельскае абласное ўправленіе, код 912, ОКПО 02975763, УНП 400071204.

Победітелями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Ліца, являющіся победітелями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аўкціона; заключіть договор купли-продажи в срок не позднее 20 календарных дней от даты подпісання протокола о результатах аўкціона; оплатіть приобретаемое имущество в сроки, определенные в договоре купли-продажи и возместіть затраты на арганізацію и проведение аўкціона. Задаткі, уплаченные участниками аўкціона, ставшими победітелями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводітся аўкціон в соответствии с действующим грамадзянским законодательством Рэспублікі Беларусь, в т.ч. Указом Президента Рэспублікі Беларусь от 05.05.2009 г. № 232 «О некоторых вопросах проведения аўкціонов (конкурсов) и Инструкціей о порядке арганізаціи и проведения торгов по продаже некоторых объектов республиканской собственности, утвержденной постановлением Государственного комитета по имуществу Рэспублікі Беларусь от 30 марта 2009 г. № 36.

Дополнительная информация по контактнм тэлефонам арганізатара аўкціона: 8 (0232) 74 89 64, 74 17 34.

ДЫЯГНАЗ РАК: НЕ ЗДАВАЦЦА, ЗМАГАЦЦА

З АРАЗ ва ўсім свеце назіраецца рост анкалагічных захворванняў. У Беларусі таксама. Захваральнасць у нашай рэспубліцы ў 2009 годзе складала 425 чалавек на 100 тысяч насельніцтва. У Мінску захворвае амаль кожны 250-ы жыхар. На першае месца с'ярод анкалагічных хваробаў выйшлі злаякасныя новаўтварэнні скуры. Мужчыны часцей хварэюць на рак лёгкіх, жанчыны — на рак малочнай залозы.

Анкалагічны дыягназ — рэч дастаткова грозная. У Беларусі ад анкалагічных пухлін памірае ледзь не кожны пяты хворы. Аднак нягледзячы на ўсю небяспеку такіх хваробаў, з імі можна і трыба змагацца. Вядома, чым раней выяўлена злаякасная пухліна, тым лепш вынікі лячэння. На першай-другой стадыі хваробы рак практычна ўсіх лакалізацый вылечваецца амаль у 100% выпадкаў. Аднак ёсць такія лакалізацыі, дзе рак ранніх стадыяў вельмі складана выявіць. Таму трыба ўважліва прыслухоўвацца да свайго арганізма. Асабліва гэта датычыцца людзей сталага ўзросту, якія прывыклі ўжо да сваіх «блячкаў» і правялілі нейкіх новых клінічных сімптомаў іх не насцярховае. А, між іншым, на фоне гэтых змяненняў у арганізме, якія часта паўтараюцца, часам праяўляецца выразная клініка анкахваробы. І заўважць гэта можа толькі спецыяліст. Таму, калі чалавек адчувае ў сваім здар'і нейкія новыя змены, трыба абавязкова звярнуцца да ўрача. І, калі з'явіцца нейкія падазроныя прыкметы на наяўнасць злаякаснай пухліны, будзе прызначана даабследаванне, якое дазволіць выявіць рак на 1—2 стадыях. З гэтай ж мэтай у рэспубліцы праводзяцца акцыі па раннім выяўленні раку. Іх ініцыятарамі з'яўляюцца Міністэрства аховы здар'я і камітэт па ахове здар'я Мінгарвыканкама. Падачас акцыі любя ахвотны чалавек можа трапіць на прыём да кваліфікаваных спецыялістаў: анкалага, дэрматологаў, хірургаў, гінекологаў і інш.

Наша чарговая «прамая лінія» таксама была прысвечана анкалагічным праблемам. Чытачю кансультаваў галоўны ўрач Мінскага гарадскага клінічнага анкадыспансэра, дацэнт, кандыдат медыцынскіх навук Зігмунд ГЕДРЭВІЧ.

— Добры дзень. З Віцебска тэлефануе Наталія. Два гады таму ў мяне выдалі пухліну на малочнай залозе. Потым была праведзена хіміятэрапія і прамяньнёвая тэрапія. Зараз, быццам бы, усё нармальна. Ці можна мне ехаць у кастрычніку на адпачынак у Егіпет?

— Пацыентам, якім праведзена лячэнне па прычыне пухліны малочнай залозы, і яно было камбінаваным, г.зн. ўключала хіміятэрапію, прамяньнёвую тэрапію, адпачываць у спякотных краінах не рэкамендуецца. Вам больш падыхдзе адпачынак у Беларусі, у той кліматычнай зоне, дзе вы жывяце. Бо павышэнне тэмпературы цела на некалькі градусаў можа справакаваць рост пухлінных клетак у арганізме і такім чынам неспрыяльна адбіцца на стане здар'я.

— Мяне завуць Марына, звязно з Ліды. Скажыце, ці можа сёлетняя спякота спрыяць росту анкалагічных захворванняў?

— У цэлым спякота на рост анкалагічных захворванняў непасрэдна не ўплывае. Аднак пры павышанай інсалацыі, якая была сёлета, людзі доўгі час хадзілі лёгка апранутымі, адпачывалі на пляжах напалаўголенымі, што адзёйнічала апраменьванню скуры. А паколькі рак скуры на сёння ў Беларусі знаходзіцца на першым месцы с'ярод усіх злаякасных пухлін, то ёсць верагоднасць росту анкалагічных захворванняў у першую чаргу скуры. А тыя хваробы, якія не былі выяўлены, але мелі месца ў чалавека пад уздзеяннем высокай тэмпературы, могуць развівацца больш хутка. І таму клінічныя сімптомы праявляцца хутчэй, чым пры дрэнным надвор'і.

— Галіна, звязно з Клецка. Якія радзімкі трыба абавязкова выдаліць?

— Прыроджаныя радзімкі, які правіла, чапаць не трыба. Часцей за ўсё мы прапануем выдаліць радзімкі, якія былі траўмаваныя ў быцц і маюць клінічныя сімптомы актывацыі. Інакш кажучы, ідзе іх розу у вышыню ці шырыню, з іх з'яўляюцца выдзеленыя, іх павярхня пакрываецца бляшкамі, адбываецца запаленне зоны радзімкі.

Існуюць яшчэ і пагранічныя радзімкі, т.зв. невусы. Яны таксама падлягаюць выдаленню, бо маюць высокі працент перараджэння ў злаякасную радзімку.

Часцей за ўсё пагранічныя невусы размешчаны на далоневых паверхнях і на ступнях.

— Іна Афанасьёўна з Гродна тэлефануе.

Мікалай Іванавіч, звязно з Браслава. Пра якія сучасныя метады лячэння раку скуры можна гаварыць сёння?

— Трыба звярнуцца да гінеколога па месцы жыхарства і высветліць, выконваецца ў іх гэта ці не. Сама па сабе прышчэпка супраць віруса папіломы чалавека справа добрая. Але мяркуецца, што яе актывнае дзеянне адбудзецца гадоў праз 20—25 гадоў. Рэч у тым, што прышчэпляць трыба дзюньчонак ва ўзросце 11—12 гадоў, якія яшчэ не жывуць у палавым жыцці. Іх прышчэпляюць цяпер, і ў далейшым хакеацца, што працэнт узнікнення раку шышкі маткі значна знізіцца. Пакуль гэта прышчэпка платная.

— Мікалай Іванавіч, звязно з Браслава. Пра які сучасныя метады лячэння раку скуры можна гаварыць сёння?

— Для лячэння раку скуры выкарыстоўваюць прамяньнёвы метад з дапамогай кароткафакуснай рэнтгенатэрапіі, прымяняецца таксама хірургічны метад лячэння, ёсць сучасны метад — такі, як брахітэрапія. Апошні выкарыстоўваюць пры базальнаме, якія з'яўляюцца разнавіднасцю злаякасных пашкоджанняў скуры. Можна прымяняць электралязычнае, лазератэрапію.

Аднак лячыць павінен спецыяліст, бо ўсе новаўтварэнні скуры, якія выяўляюцца, у абавязковым парадку павінны быць гісталагічна дааследаваныя, і пасля гэтага вызначана тактыка лячэння. Яно можа быць камбінаваным, пры якім спалучаюцца прамяньнёвы метад і хірургічны, а часам нават даводзіцца падключыць хіміятэрапію. Усё залежыць ад ступені распаўсюджанасці пухліннага працэсу.

— Вера Патроўна з Брасла тэлефануе. На ваш погляд, які зарод больш бяспечны — штучны або натуральны?

— Безумоўна, больш бяспечны натуральны загар. Але не варта гэтай справай злоўжываць. Не трыба дапускаць апёкаў скуры. Бо сістэматчныя апёкі, якія штогод бываюць у чалавека, у далейшым могуць прывесці да гіперпігментацыі скуры і да гіперкератозаў. А на гэтым фоне магчымае развіццё злаякаснай пухліны скуры.

— З Палца тэлефануе Віктар. Ці можа рак прастаты быць спадчынным захворваннем?

— Спадчыны ракі — невялікая частка анкалагічнай захворваемасці (0,1-0,5 працэнта). Неспрыяльна прызнакі (фенатып), якія пера-

віруса папіломы?

— Яе эфектыўнасць праявіцца праз 20—25 гадоў.

— Мікалай Іванавіч, звязно з Мінска, 85 гадоў. У мяне падазраюць рак прастаты. Прайшоў абследаванне ў Мінскім гарадскім клінічным анкадыспансэры. Да абследавання ПСА было 14,3, падчас абследавання — 16,3. Але мне казалі, што нічога небяспечнага няма, парадзі ніякай не далі. Які быць? І яшчэ. У мяне мавецца дыскагенны радзікуліт. Ці можна пры гэтай паталогіі рабіць масаж?

— Думам, гэта няправільна, што вам не далі парадзі. Але ў мяне зараз мала інфармацыі аб вашым стане здар'я. Давайце зробіть так, я азнаёмлюся з вашай карткай, потым звязуся з вамі. Мы пагаворым пра вашу асоўную хваробу, пра масаж таксама.

— З Барыяўляў тэлефануе Яўгенія Васільеўна. Мне 50 гадоў. У апошнія гады тры ў мяне на целе пастаянна з'яўляюцца карычневыя плямы, якія ўзьяваюцца над скурай. Што гэта можа быць і ці трыба іх лячыць і як?

— Рэч у тым, што пасля 30-ці гадоў скуры ў чалавека пачынае вянуць, і на ёй да 50—60 гадоў з'яўляюцца пігментныя плямы, асабліва ў некаторай катэгорыі людзей. Як правіла, гэта здоўнасць перадаецца ў спадчыну. З'яўляюцца гіперпігментацыя скуры і гіперкератоз — гэтакія рагавыя пухавічкі. Гэта арагавенне, як правіла, бяспечнае. Аднак калі на скуры шмат пігментных плямаў, то хача б раз у год варта паказацца спецыялісту. Мо на фоне гэтай вялікай пігментацыі можна прапусціць рак скуры або вельмі небяспечнае захворванне, якое называецца меланом.

п'сьмаў, асабліва ў некаторай катэгорыі людзей. Як правіла, гэта здоўнасць перадаецца ў спадчыну. З'яўляюцца гіперпігментацыя скуры і гіперкератоз — гэтакія рагавыя пухавічкі. Гэта арагавенне, як правіла, бяспечнае. Аднак калі на скуры шмат пігментных плямаў, то хача б раз у год варта паказацца спецыялісту. Мо на фоне гэтай вялікай пігментацыі можна прапусціць рак скуры або вельмі небяспечнае захворванне, якое называецца меланом.

НЕАБХОДНА ЗВЯРНУЦЦА ДА ДОКТАРА, КАЛІ...

- у поласці рота, на губах, языку з'явілася бязболёная зацярдзеленая, язвачка;
- праціглы кашаль без тэмпературы або з нязначным яе павышэннем, не прыносіць палёгкі, маюцца пражмыкі крыві ў макроце;
- невытлумачальная страта вагі, слабасць, павышаная стомленасць, павышаная тэмпература, якая зааўваецца без прычыны;
- заўважаная самім або навакольнымі бледнасць скурыных пакуроваў;
- сверб скурыных пакуроваў без жаўтухі, выражаная п'льватасць, павялічыліся лімфатычныя вузлы;
- радзімая пляма павялічылася ў памерах, змяніла форму або афарбоўку, з'явіўся сверб, кровацывае выдзел, доўгі час не загоўваецца язвачкі і трэшчыны на скуры твару, тулава, канечнасцях, п'льватых органах;
- парашэнне праходжання яхлы па страваводне, адчуванне смялення за грудзямі, зніжэнне апетыту, м'ялоснасць, сілінац'ячэнне;
- наяўнасць зацярдзеленняў у малочных залозах, асіметрычнае змяненне іх формы, з'яўленне ўціжэння на скуры залозы, з'яўленне бляек на саску, арэалы, крывяністыя выдзелены з саска;
- цяжар у жываце, працяглае буркатанне, вагітні, непрыемныя адчуванні ў вобласці прамой кішкі, льявьяя п'льваты, наяўнасць слізі і крыві ў калавых масах;
- ускладненае частае мочаспусканне, з'яўленне крыві ў мачы;
- болі ў вобласці похвы, сверб і непрыемныя выдзелены з п'льватых органаў, з'яўленне незразумелага зацярдзелення ў жываце, крывяністыя выдзелены з п'льватых шляхоў у перыяд менапаўзы ў жанчын.

«Прамую лінію» правялі Волга ШАУКО і Сяргей ГРЫБ. (Працяг будзе.)

Запалаляць свечкі Дабрадатным агнём

Сёння раніцай ад мінскага Свята-Духавага кафедральнага сабора адправілася ў шлях сямнаццацятая Міжнародная навукова-асветніцкая экспедыцыя «Дарога да святыннаў» з Дабрадатным агнём ад Гроба Господняга. Сямнаццаць гадоў таму ўпершыню быў здзейснены маршрут гэтага своеасаблівага храма на колах, які пад сваім дахам збірае дзясняць праслаўнай царквы, навукі, культуры, пісьменства, асветніцтва. Усіх іх аб'ядноўваюць традыцыйныя духоўныя каштоўнасці — надзейная аснова творчых пачаткаў і прымнажэння нашай духоўнай спадчыны.

Сёлетні маршрут экспедыцыі пройдзе праз гарады і вёскі Мінскай, Брэсцкай, Гомельскай абласцей. Скіраваны ён будзе галоўным чынам на населеныя пункты, найбольш пацярпелыя ад чарнобыльскай катастрофы. Паўсюдна адбудуцца ўрачыстыя сустрэчы, набажэнствы ў храмах, сумесныя ўрокі беларускага пісьменства. Удзельнікі экспедыцыі наведаюць школы, сацыяльныя установы, выступяць ва ўстановах культуры.

У Баранавіцкім і Нясвіжскім раёнах экспедыцыя будзе сустрэцца ў верасня. У Петрыкаўскім 2 верасня. У Нароўлі 3 верасня. У Камарыне, Лоеве 4 верасня. 5 верасня навукова-асветніцкая экспедыцыя «Дарога да святыннаў» з Дабрадатным агнём ад Гроба Господняга прыбудзе ў Хойнікі — сёлетнюю сталіцу Дня беларускага пісьменства.

У сямнаццаты раз удзел у працы штогадовай экспедыцыі возьме карэспандэнт «Звязды» Яўген Пясецін. Ён прэзентуе на сустрэчах сваю фотавыставу, зробленую падчас пааломіцтва па Святой зямлі Іерусаліма, знаёміць з вершамі, якія друкаваліся ў «Звяздзе» пад рубрыкай «Фотаслова».

Фота Яўгена ПЯСЕЦІКАВА.

Калі вы падпісаліся на газету «Звязда» на IV квартал або 2-е паўгоддзе 2010 года

Дзейныя асобы

ПРЫЦЯЖЭННЕ ЗЯМЛІ

Сямнаццаць гадоў таму Багдан Зіневіч, які, здаецца, надзейна абжыўся ў горадзе (усё ж як у людзей было: сям'я, работа, кватэра...) здзіўляючы нечаканым рашэннем: вярнуцца ў родную вёску. Бо за гады, пражытыя ў сталіцы, так і не змог «прырасці» да асфальту, так і не змог пакінуць запавяную мару пра ўласны дом і падворак.

...Адчынеш вяснінкі — і трапіеш у царства прыгажосці: газоны, кветнікі, фантанчыкі, водар кветка. І над усім гэтым — казачны дом.

На яго месцы была колыс пуста. На ёй, перш чым заклаці падмурк будучага жылля, Зіневіч паспрабавалі разбіць сад. Чаму паспрабавалі? Таму што саджанцы адрозны не прыжыліся. Але гаспадары не здаваліся, ездзілі па гадавальніках, купілі новыя, уносілі ўгнаенні. І гадоў праз пяць напружанай працы ўсё ж убачылі першыя вынікі.

Тым часам ішла і будоўля. Дом (уведзены ён, дарчы, з «жывога» дрэва) — таксама плён сумеснай працы сужэнцаў. Валянціна Мікалаеўна прыдумала, якім ён павінен быць, а Багдан Пліпавіч, што называецца, увасобіў ідэю ў жыццё.

Зрэшты, разам яны нарыхтоўвалі лес, частку распілоўвалі на дошкі, сушылі.

Дзеці, якія засталіся жыць у Мінску, рашылі бацькоў пераехаць у вёску на той час не ўхвалілі, таму і дапамагаць не дужа кідаліся. Разлічвалі на сябе, і з цягам часу ледзь выраслі гаспадарчыя пабудовы, завялася свойская жывёла. А ўчастак вакол новай сядзібы ператварыўся ў маленькі рай. Каб стварыць яго, гаспадары доўгімі зімовымі вечарамі чытала спецыяльную літаратуру, вывучала нораў і схільнасці раслін, а вясной і ўлетку садзіла, папала, даглядала. Карэнная гараджанка, Валянціна Мікалаеўна прыехала ў Волму ўслед за вясковым-мужам, зразумелі яго жаданне, прыняўшы душой. І кветкі, капрыжныя прыгажуні, адпачылі ёй узаемнасцю. Што тут толькі ні расце: нарцысы і цюльпаны (дарчы, іх гаспадыня любіць больш за ўсё), касачы і піоны, фіялкі і незабудкі... Адных ружаў налічваецца каля пяцідзiesiąці кустоў. Наогул, па прыблізных падліках, на сядзібе Зіневіча «працісалася» каля 150 відаў дэкаратыўных раслін.

Не адстае і гаспадар. Ён, як цяпер кажучы, чалавек кроцаты, майстар на ўсе рукі і розныя выдумкі. У сажалы, выкапанай за домам, разводзіць кармаў — частуе гасцей рыбай уласнай гадоўлі, завяжаецца і на сядзібе, і ў хляве, і ў полі. І ніколі не адмаўляе, калі людзі просяць дапамагчы. А шчы Багдан Пліпавіч валікі эстэт. Аматары ландшафтнага дызайну ведаюць, што цяпер модна майстраваць дэкаратыўныя калёсы і ўпрыгожваць іх кветкамі. Валянціна ўмеець паішоў далей: ён робіць... картэж, якая арганізацыя ў агульны «ансамбль» яго сядзібы.

Але дом-церам і так, мякка кажучы, кідаецца ў вочы. Ёсць ахвотныя заплаціць... На ўсе прапановы Зіневіч толькі ўсмixaюцца: хіба можна грашамі, нават вялікімі, вымераць працу, у якую ўкладзена столькі часу, сілы, душы...

Што цікава, выбар бацькоў зразумелі цяпер дзеці. І сын, і дачка ставяцца да сядзібы як да вялікай сямейнай каштоўнасці.

...Лёс закідаў Зіневіча ў далёкія куткі: нейкі час ім давялося жыць у Манголіі, Багдан Пліпавіч працаваў у Іраку. Пэўна, трэба было паездзіць па свеце, каб зразумець адвечную ісціну: няма нічога мілей за родную зямлю, бо толькі на Бацькаўшчыне адчуваеш сябе шчаслівым.

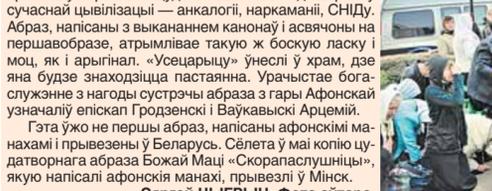
Ірына ДРАБШЫШЭЎСКАЯ. Фота аўтара.

Ушанаванне абраза «Усецарыца» ў Сынковічах

У вёсцы Сынковічы Зьпяўненскага раёна адбылося вялікае свята. Раніцай 31 жніўня сотні людзей з усёй Беларусі сустрэклі калю Сынковіцкай Свята-Міхайлаўскай царквы спіс цудатворнага абраза «Усецарыца» з Афрона (Грэцыя), асвячонага ў девяці манастырах Афрона і прыкладзенага да мошчаў святых угоднікаў Божых. Абраз «Усецарыца» створаны афонскімі манашамі і асвячоны на Святой гары. Праваслаўныя святары адзначылі, што афонскі абраз «Усецарыца» з'яўляе сваю моц супраць магічных чараў, захваленне якімі распаўсюдзілася па хрысціянскім свеце. Гэты абраз праславіўся рознымі цудамі і вылечвае ад хвароб у сучаснай цывілізацыі — анкалогіі, наркаманіі, СНІДу. Абраз, напісаны з выкананнем канонаў і асвячоны на першавобразе, атрымлівае такую ж боюсю ласку і моц, як і арыгінал. «Усецарыца» ўнеслі ў храм, дзе яна будзе знаходзіцца пастаянна. Урачыстае богаслужэнне з нагоды сустрэчы абраза з гары Афонскай узначаліў епіскап Гродзенскі і Ваўкавыскі Арцёмій.

Гэта ўжо не першы абраз, напісаны афонскімі манашамі і прывезены ў Беларусь. Сёлета ў мя коплю цудатворнага абраза Божай Маці «Корапаласлушніца», якую напісалі афонскія манахі, прывезлі ў Мінск.

Сяргей ЧЫГРЫН. Фота аўтара.

Advertisement for 'Звязда' newspaper subscription. Includes text: 'ВЫПІСАЙЦЕ «ЗВЯЗДУ» НА IV КВАРТАЛ 2010 ГОДА З БЯСПЛАТНЫМІ ўКЛАДКАМІ'. Lists various subscription rates for different regions and services.

ТРАВЯНЫЯ «ДЫВАНЫ» ДА СВЯТА ў ХОЙНІКАХ

Траву да свята беларускага пісьменства ў Хойніках, якое пройдзе ў бліжэйшыя выхадныя, разгортваюць у мясцовым парку, які дываны яе прывезлі ў рулонах. Сённяшня тэхналогія такое дазваляе, тым больш што пайшлі дажджы і яна не павіна ўжо засохнуць. І тую бяду нарабіла спякотнае лета. Усё было загадзя зроблена: у адрозненні старажытных парку вакол сядзібы, закладзены ў XIX стагоддзі, пасяліў траву для газонаў. Але ж яна не прарасла, нягледзячы на пастаянны паліў. Так што цяпер ідзе апошня прыгажосць перад прыездам шматлікіх гасцей з усёй краіны. Іх у невялічкім райцэнтры, які мае славу чарнобыльскага рэгіёна, павіна быць шмат. Насельніцтва 13-тысячнага гарадка на дні свята павялічыцца мінімум на 1,5 тысячы.

— А хутчэй за ўсё, гасцей будзе больш, — адзначае намеснік старшыні Хойніцкага райвыканкама Віталь Шаўчэнка. — Мы чакаем, што прыедуць многія з тых, хто пакінуў раён пасля Чарнобыля — тады з раёна ад'ехалі і іншыя гарады Беларусі, а то і іншыя краіны каля 25 тысяч чалавек. Усе нашы мерапрыемствы будуць адкрытыя, білеты нікуды не патрэбны. Плануем вазіць экскурсіі на радзіму Мележа, у яго музей.

У цэнтры хойніцкага парку, проста перад сядзібай, апошнімі гаспадарамі якой былі жыхарам Хойнікаў пасля свята застанеці і адкрыты амфітэатр.

— Такой пляцоўкі тут ніколі не было. Там мы будзем праводзіць раённыя і абласныя мерапрыемствы. Пляцоўка разлічана на 300 пасадачных месцаў. Таксама адрываецца пасля капітальнага рамонту кіназала і Дом грамадзянскіх абрадаў.

Адрозныя некалькі спартыўных аб'ектаў атрымаюць мясцовыя жыхары ў падарунак да гэтага дня. Тут зробліў рэканструкцыю будынка, які доўгі час пуставаў, — і аддалі яго пад фізкультурна-аздараўленчы комплекс, дзе размешчаны трэнажорная, фітнэс-залы, а таксама раздзельны для футбалістаў. Апошня атрымаюць адкрыты стадыён, якому цяпер могуць заіздросціць жыхары іншых райцэнтраў. Штучная «траву» на ім ужо «высаджана».

— У вясковых раёнах вобласці такога дакладна няма, — падкрэслівае Віталь Шаўчэнка. — Стандартнае поле са штучным пакрыццём, трыбуна з пластыкавымі сядзеньнямі на паўтары тысячы месцаў. Дарчы, у межах свята тут пройдзе таварыцкая сустрэча на футболе сярод жыхароў, якія выехалі за межы раёна. А таксама адбудзецца легкаатлетычнае шматбор'е, выступляць акрабаты, пройдуць паказальныя выступленні спартсменаў па дзюдо, самба, цяжкай і лёгкай атлетыцы.

Старшыня райвыканкама Аляксандр Бічан.

Васіль Хведзька і маці Васіля, Алена, стаюць на мележаўскім рукапісе — кожны на сваёй баляной купіне. Парк сёння не понаць. Ад многіх дрэў, якія ўяўлялі небяспеку, давялося пазбавіцца, многа — пасадзілі нанова, шмат чаго яшчэ трэба высаджваць. Старшыня райвыканкама Аляксандр Бічан падкрэслівае, што ўсе аб'екты хоць знаходзяцца ў раёце, да дня пісьменства будуць завершаныя.

— Праграмы, што былі намечаны, не скарацілі, праўда, прыйшлося адмовіцца ад добраўрадкавання некалькіх вуліц. Але ўсе асноўныя аб'екты захаваны. У сядзібе будзе размяшчацца раённы гісторыка-краязнаўчы музей, а таксама карцінная галерэя, музычная гасцёўня для сустрэч з работнікамі культуры. Два памяшканні аддадзены адрэацыянаваным школькам мастацтваў. Спадзяёмся, што сядзіба прыцягне ўвагу турыстаў і стане культурным цэнтрам раёна. Я ў задавальненнем будуць наведваць як жыхары нашага гарадка, так і яго госці. Людзей прыцягвае і радыясыяйна-экалагічны запаведнік, і помнікі архітэктуры, якія ёсць на тэрыторыі Хойніцкага раёна. Раённы і нас былі праблемы з размяшчэннем прыведзжы, але пасля рэканструкцыі хойніцкай гасцінцы на 40 месцаў гэтая праблема вырашылася.

Намеснік старшыні Хойніцкага райвыканкама Віталь Шаўчэнка дадае, што жыхарам Хойнікаў пасля свята застанеці і адкрыты амфітэатр.

— Такой пляцоўкі тут ніколі не было. Там мы будзем праводзіць раённыя і абласныя мерапрыемствы. Пляцоўка разлічана на 300 пасадачных месцаў. Таксама адрываецца пасля капітальнага рамонту кіназала і Дом грамадзянскіх абрадаў.

Адрозныя некалькі спартыўных аб'ектаў атрымаюць мясцовыя жыхары ў падарунак да гэтага дня. Тут зробліў рэканструкцыю будынка, які доўгі час пуставаў, — і аддалі яго пад фізкультурна-аздараўленчы комплекс, дзе размешчаны трэнажорная, фітнэс-залы, а таксама раздзельны для футбалістаў. Апошня атрымаюць адкрыты стадыён, якому цяпер могуць заіздросціць жыхары іншых райцэнтраў. Штучная «траву» на ім ужо «высаджана».

— У вясковых раёнах вобласці такога дакладна няма, — падкрэслівае Віталь Шаўчэнка. — Стандартнае поле са штучным пакрыццём, трыбуна з пластыкавымі сядзеньнямі на паўтары тысячы месцаў. Дарчы, у межах свята тут пройдзе таварыцкая сустрэча на футболе сярод жыхароў, якія выехалі за межы раёна. А таксама адбудзецца легкаатлетычнае шматбор'е, выступляць акрабаты, пройдуць паказальныя выступленні спартсменаў па дзюдо, самба, цяжкай і лёгкай атлетыцы.

Ёсць яшчэ адна звышмэта ў свята, што ладзіцца ў Хойніках. Яно павіна садзейнічаць змяненню псіхалогіі людзей, што ставяцца да гэтага населенага пункта, як да пракажонага, — пасля чарнобыльскай аварыі. Так, раён датацыйны, але ж жыць і працаваць тут можна і трэба, гаворыць старшыня Хойніцкага райвыканкама Аляксандр Бічан:

— Мы спадзяёмся, што гэтае свята дапаможа людзям псіхалагічна змяніць сваё стаўленне да постчарнобыльскай сітуацыі, якая складалася за апошнія гады на тэрыторыі раёна. Тая людзі, што засталіся тут пасля страшнай трагедыі мінулага стагоддзя, сваёй працай, стаўленнем да жыцця даказваюць, што на нашай хойніцкай зямлі можна і жыць, і плёна працаваць. І мне хацелася б, каб пра гэта даведзлася як мага больш людзей, каб прыватны бізнес разумее, што тут можна працаваць, як і на любой іншай тэрыторыі. Тут у нас ёсць працоўныя рэсурсы — гэта самае галоўнае. Ёсць усё неабходныя інжынерныя збудаванні. У нас выгяднае геаграфічнае становішча — 60 км да Мазыры, блізка Калінкавічы і Рэчыца. Побач — Украіна. І спадзяюся, што ўсё разам дапаможа паверыць у тое, што не трэба бацца страшнага роха Чарнобыля. Трэба проста прыязджаць, жыць, працаваць і далей развіваць гэты цудоўны край. Я думаю, гэта паслушыць штуршок, каб і моладзь адчула — нам ёсць дзе стварцаць, нам ёсць пра што расказаць, нам ёсць чым ганарыцца.

Праз два гады Хойнікі будуць адзначаць 500-гадовы юбілей — упершыню мястэчка, вядомае як Хвойнічак, узгадваецца ў 1512 годзе ў складзе Брагінскага графства Вялікага Княства Літоўскага. Да той даты ў горадзе ўжо будзе чым ганарыцца — калі меркаваць па зменах, якія адбыліся ў райцэнтры літаральна за адно гэтае лета. І мележы падрастуць новыя, якія ў сваіх творах раскажуць пра драмы і перамогі людзей гэтага дзівоснага палескага краю.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. Фота аўтара.

г. Хойнікі.

Аўтамашына ля пад'езда

Праблема, якую ўзнялі ў сваім лісце жыхары дома № 16, што знаходзіцца па вул. Касманаўтаў у Баранавічах, з кожным годам становіцца ўсё больш актуальнай.

«Усе пад'езды забітыя машынамі, асабліва ноччу. Завязваюць на дзвярчкі пляцоўку, дзе гуляюць дзеці...» — скардзяцца людзі. А калі наведваў прылеглую да дома №16 тэрыторыю, то ўбачыў, што непакойца ў людзей ёсць падстава. І хоць яшчэ быў не вечар, але аўтамашыны ўжо лачалі прыпаркоўвацца на ноч, а адна сапраўды стаяла непаладу ад пясчоніцы.

Калі мы будавалі камунізм і нават жылі ўжо ў яго першыя фазы, то не думалі, што ў будучыні ў нашых людзей будзе такая колькасць аўтамабіляў.

Па вул. Касманаўтаў ёсць сямейны інтэрнат калідорнага тыпу. Семі жыюць у пакоях з агульнай кухняй і туалетами, але іх турбуе не больш камфартна-бальнае жыллё, а аўтамашыны. Насупраць інтэрната вуліца настолькі запыржана іншымаркамі, што і разнінуцца немагчыма. Вось і атрымліваецца: кватэры няма, а аўтамабілі ёсць. Дарчы, шмат дзвярэй прыстойных аўтамашынаў — хапіла б, каб зрабіць узнос на кааператывную кватэру.

Але калі не на вуліцы, а каля пад'ездаў на ноч прыпаркоўваюць аўтамашыны, гэта стварае пэўныя праблемы. Праезды ўздуж дамоў, якія ўзводзіліся некалькі дзясяткаў гадоў таму, вузкія, і «хуткая дапамога» да дальняга пад'езда пад'ехаць не можа, а калі ўзнікне пажар, то пра пажарную аўтамашыну і казаць не даводзіцца.

Жыхароў першыя паверхы турбуе шум, а здараецца, што ноччу спрацоўвае сігналізацыя...

А ці існуюць у нас законы, якія маглі б ўрэгуляваць гэтую праблему? Напрыклад, можна на пад'ездзе да дома ўстанавіць знак, які забараняе паркавацца на ноч? Патэлефанаваў старшаму інспектару мікраёнага аддзела арганізацыі дарожнага руху ДАІ УУС Сяргею ЕСІСУ.

— Сяргей Паўлавіч, можна нейкімі знакамі ўрэгуляваць праблему? — Такіх знакаў няма. — У такім разе як «разруліць» сітуацыю? — Неабходна да праблемы падыходзіць

галабальна. Патрэбна правесці рэканструкцыю двароў — наладжваць станкі для аўтамашынаў.

— На гэта патрэбны грошы, якіх не хапае, і час. А што рабіць жыхарам, калі нехта паставіў аўтамашыну на газонці дзіцячую пляцоўку? — Тэлефанаваць па нумары 102. Прыдзе інспектар, установіць, чыя машына, і гаспадар яе будзе аштрафаваны. А яшчэ ёсць эвакуатар...

Тэлефанаваў у міліцыю і заўявіў на судзея, які прыпаркаваў аўтамашыну каля пад'езда, — гэта сапсавае і адносіны.

Ды тут ёсць яшчэ адзін нюанс. Чалавек машыны не мае, але яна ёсць у сына, які часта прывязджае да бацькоў і ставіць машыну каля пад'езда. Як у такім разе змагацца з аўтамаатарамі? — А куды наша «зялёная зона» падзелена? Калісьці за яе плацілі штрафы. Дзе наша ДАІ — немагчыма знайсці абарону? — пытаюцца аўтары пісьма.

Дарчы, а ці ёсць у нашых дамах «зялёная зона»? Расціць дрэвы, ёсць клумбы, газоны, то, напэўна ж, усё гэта знаходзіцца пад аховай? Выйшаў на намесніка начальніка Інспекцыі прыродных рэсурсаў горада і раёна Алега ЗАГУРСКАГА.

«Зялёная зона» — паняцце даволі шырокае, пры дамаж, хутчэй за ўсё, існуюць газоны. У свой час у сістэме ДАІ была эка-

лагічная міліцыя, якая сачыла за адносінамі да прыроды з боку ўпадальнікаў аўтамашынаў. Інспектары за паршэнні складалі пратаколы, штрафвалі, але гэтае падраздзяленне рэарганізавалі.

— Але пагадзіцеся: калі даводзіцца бацьчы побач з пясчоніцай аўтамашыну, то гэта непарадак.

— Непарадак і тое, што на пляцоўках для гульні расце трава, а наўкол пясчоніцы і гаспадарчых пляцоўкі (дзе выбіваюцца дываны) павінен быць трава.

— Атрымліваецца, што няма выйсця? — Існуюць градабудуныя нормы, і неабходна адштудыравацца ад іх. Пляцоўкамі для аўтамашынаў займаюцца ЖРЭА, але ёсць і кааператывныя дамы, а там не могуць дагаварыцца, каб дах адрамантаваць. А што казаць пра пляцоўку для аўтамашынаў?

Вось і атрымліваецца, што ў бліжэйшай перспектыве праблему, узятую жыхарамі дома № 16, вырашыць не ўдасца. Відэочына, жывым неабходна ўзяць ініцыятыву ў свае рукі, а не спадзявацца на камунішчыкаў. У нашым доме «бюксонеры» правялі атаку на «калёсных», і ўздуж пад'ездзе закапалі трубы. Цяпер з'ехаць за асфальту на газон немагчыма, але машыны, які і раней, перад пад'ездамі начуваюць.

Стаяць яны на ўсёй Беларусі, па Еўропе... Ва ўсім свеце прыкладна аднолькавая сітуацыя.

Такія рэаліі нашага ўрбанізаванага жыцця. Сымон СЫСТУНОВІЧ. Фота аўтара.

СЦІПЛЫЯ ДАРЫ НАРАЧЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.) Мясцовыя жыхары паралі ў пяціці наведвае базар у Кабыльніку — так яны па ранейшым называеца цяперашнюю вёску Нарач. Там, казалі, раніцай можна набыць трохі свежай рыбы. Нам не пашанцавала — рыбай у той дзень не гандлявалі. У Мядзель на суботах таксама вялікі базар. Здавалася, тут у базарны дзень раніцай можна напаткаць мясцовую рыбу, бо райцэнтр з усёй бокай ахоплена павунаводнымі азёрамі: аднайменны Мядзель, Мясця, Баторына, Рулакова. Гэта толькі тая, што знаходзіцца побач. Але ў раёне ёсць яшчэ Свір, Швакшты і іншыя. Іх «блакітная ніва» некалі задавальняла патрэбу мясцовага насельніцтва і адпачывальнікаў у рыбе, але не цяпер. Падчас базару на прылажках з марожанай марской рыбай раптам убачылі марожанага ліня. Цікава дзяляло атрымаўся ў нас з гандлярамі:

— Мядзельская рыба? — Не, з Астрахані. Мядзельскай даўно няма.

Як так атрымалася, што азёрны край аказвае без рыбы, — доўгая гісторыя. Але факт застаецца фактам: сёння ў Мядзельскім раёне, слаўным сваімі азёрамі, турыстам складана паспрабаваць рыбныя стравы. Раней шмат рыба лавілі рыбакі мясцовага рыбавада. Мы сустрэліся з яго былым дырэктарам Валерыем Юганавым. Яму і сёння балоча гаварыць аб сумным лёсе некалі паспяховага прадпрыемства, на якім, дарчы, працавала амаль чатыры з паловаў сотні мясцовых жыхароў з вёсак Антоніюбег, Варанцы, Сімань, Логавіны. Значныя прыбыткі заводу прыносіла перапрацоўка марской рыбы — якасныя кансервы з кілкі і часціца добра раскупіліся, пастайкі ішлі нават у Маскву, Ленінград. Шмат завод лавіў і азёрнай рыбы. Марожанага вугра нават паставілі ў Італію па 32 долары за кілаграм. А які размах быў у заводу! Яго брыгады агульнай колькасцю 120 рыбакоў лавілі рыбу на больш чым 100 азёрах — не толькі ў Мядзельскім раёне, але і ў суседніх. І пры гэтым яшчэ і зарыблялі Нарач і іншыя азёры мяккамі таварных парод рыбы, скажам, вугра, сіга.

У Валерыя Андрэевіча свая версія таго, чаму рыбавад у выніку няўдалага кіраўніцтва быў дэведзены да банкруцтва, вялізарны даўгоў: бездаказнасць і безгаспадарчасць яго пераёмнікаў. Сёння ён не бачыць шляхоў выхату з крызіснай сітуацыі, многае страчана з імпарта-нага абсталявання, разбегліся кадры. У рыбаўна гаспадарка не такая прстая справа, як можа здацца недасведчанаму чалавеку. Хача пры разумным падыходзе можна было б наладзіць нават штучную гадоўлю вугроў, як даўно робяць гэта за мяжой. У прыватнасці, кітайцы вугроў пачалі паставіць ужо на беларускі рынак. У свой час Югану ўшчыльную наблізіўся да стварэння фермы на гадоўлі вугроў, але развал СССР і негатывныя наступствы тых працаў не далі магчымасці ажыццявіць гэту справу. А была рэальная перспектыва штотод гадаваць 90 тон вугра. Відэць, тады б сёння цана на яго была б больш дэмакратычнай, чым зараз.

Увогуле скласлася ўражанне, што «блакітная ніва» Нарачанскага краю чакае свайго гаспадара. Бо яе патэнцыял, нягледзячы на нядаўні разгал браханьства, яшчэ вялікі. Пры сучасных падыходах да рыбагадоўлі можна штотод і дастатковай колькасці здабываць столькі свежай рыбы, якой бы хапіла і мясцовому насельніцтву, і турыстам. Цікава дзель, птыгнен аб адраджэнні рыбавада, да якога цяпер не маюць дачынення ні якая іншаняны парк «Нарачанскі», ні раён, неаднойчы ўздымалася на розных узроўнях. У свой час дэпутат парламента ад Мядзельскага раёна Віктор Анкіенка напісаў пісьмо ў Мінскі аблвыканкам, у якім выклікаў сваю аргументацыю на карысць адраджэння рыбавада. Але чыноўнікі з ім не пагадзіліся, маўляў, не рэнтабельна гэта справа.

З 2007 года рэшткі рыбавада належача прадпрыемству «Белрыба», якое займаецца пераважна перастаўкамі, продажам і перапрацоўкай марской рыбы. Але, думаецца, кіраўніцтва «Белрыбы» зараз на фоне размоў і чутак аб аб'яднанні з «Мінскрыбпрамам» у адну структуру не дазвада. Нядаўна «Белрыбу» перавялі з рэспубліканскай у камунальную ўласнасць. Мінгарвыканкам. Размова з намеснікам дырэктара па эканоміцы «Белрыбы» Інай Прыходзька не ўнесла янаснасці: прадпрыемства ў чаканні пераема, пакуль распрацоўваецца бізнес-план на будучыню, але не выключана, што пачуць, ды не бачыць шляхоў выхату з крызіснай сітуацыі, многае страчана з імпарта-нага абсталявання, разбегліся кадры. У рыбаўна гаспадарка не такая прстая справа, як можа здацца недасведчанаму чалавеку. Хача пры разумным падыходзе можна было б наладзіць нават штучную гадоўлю вугроў, як даўно робяць гэта за мяжой. У прыватнасці, кітайцы вугроў пачалі паставіць ужо на беларускі рынак. У свой час Югану ўшчыльную наблізіўся да стварэння фермы на гадоўлі вугроў, але развал СССР і негатывныя наступствы тых працаў не далі магчымасці ажыццявіць гэту справу. А была рэальная перспектыва штотод гадаваць 90 тон вугра. Відэць, тады б сёння цана на яго была б больш дэмакратычнай, чым зараз.

Увогуле скласлася ўражанне, што «блакітная ніва» Нарачанскага краю чакае свайго гаспадара. Бо яе патэнцыял, нягледзячы на нядаўні разгал браханьства, яшчэ вялікі. Пры сучасных падыходах да рыбагадоўлі можна штотод і дастатковай колькасці здабываць столькі свежай рыбы, якой бы хапіла і мясцовому насельніцтву, і турыстам. Цікава дзель, птыгнен аб адраджэнні рыбавада, да якога цяпер не маюць дачынення ні якая іншаняны парк «Нарачанскі», ні раён, неаднойчы ўздымалася на розных узроўнях. У свой час дэпутат парламента ад Мядзельскага раёна Віктор Анкіенка напісаў пісьмо ў Мінскі аблвыканкам, у якім выклікаў сваю аргументацыю на карысць адраджэння рыбавада. Але чыноўнікі з ім не пагадзіліся, маўляў, не рэнтабельна гэта справа.

З 2007 года рэшткі рыбавада належача прадпрыемству «Белрыба», якое займаецца пераважна перастаўкамі, продажам і перапрацоўкай марской рыбы. Але, думаецца, кіраўніцтва «Белрыбы» зараз на фоне размоў і чутак аб аб'яднанні з «Мінскрыбпрамам» у адну структуру не дазвада. Нядаўна «Белрыбу» перавялі з рэспубліканскай у камунальную ўласнасць. Мінгарвыканкам. Размова з намеснікам дырэктара па эканоміцы «Белрыбы» Інай Прыходзька не ўнесла янаснасці: прадпрыемства ў чаканні пераема, пакуль распрацоўваецца бізнес-план на будучыню, але не выключана, што пачуць, ды не бачыць шляхоў выхату з крызіснай сітуацыі, многае страчана з імпарта-нага абсталявання, разбегліся кадры. У рыбаўна гаспадарка не такая прстая справа, як можа здацца недасведчанаму чалавеку. Хача пры разумным падыходзе можна было б наладзіць нават штучную гадоўлю вугроў, як даўно робяць гэта за мяжой. У прыватнасці, кітайцы вугроў пачалі паставіць ужо на беларускі рынак. У свой час Югану ўшчыльную наблізіўся да стварэння фермы на гадоўлі вугроў, але развал СССР і негатывныя наступствы тых працаў не далі магчымасці ажыццявіць гэту справу. А была рэальная перспектыва штотод гадаваць 90 тон вугра. Відэць, тады б сёння цана на яго была б больш дэмакратычнай, чым зараз.

І без беларускага каларыту. Турысты, дзе б яны не вандравалі, заўсёды хочучы убачыць на свае вочы нешта адметнае, чаго няма ў іншых краінах. Прыезджыкі, акрамя стандартнага ўзроўню камфорту, звычайна забаву (дыскусатка, аквапарк) вабяць традыцыі, фэакар, тая ж нацыянальная кухня. Карачей, нешта выключана ўласцівае дадзенай мясцовасці.

ДАВАЙЦЕ НЕ БУДЗЕМ ШУКАЦЬ ВОРАГАЎ

А закладзём у нашых дзяцей асновы маралі і абаронімі іх ад дэструктыўных сектаў

ПАСЛЯ абмеркавання на XVI Кірыла-Мядзведзкіх чытаных пранавы аб уведенні ў школах абавязковага курсу «Асновы рэлігійнай культуры», у друку разгарнулася палеміка. Хацелася б падзяліцца сваімі думкамі і досведам па гэтым пытанні.

У адпаведнасці з агульнапрынятымі законамі логікі, любое абмеркаванне або спрэчка можа быць канструктыўным і, так бы мовіць, нараджае ісціну толькі пры пэўных умовах. Першая неабходная умова — абодва бакі павінны весці дыскусію, зыходзячы з адвольных, агульнапрынятых пастав і разумення ў адпаведнасці з агульнапрынятымі правіламі.

Другая неабходная і, магчыма, найбольш важная умова — дзята, каб дакладна да гэтай самай ісціны, абадва бакі павінны імкнуцца зразумець свае апаненты і ставіцца адзін да аднаго не як да супернікаў і ворагаў, але як да супрацьнікаў на ніве агульнай справы, за якую мы ўсё перажываем і змагаемся.

ВЕДЫ АБ РЭЛІГІІ, А НЕ НАВУЧАННЕ РЭЛІГІІ

У сувязі з гэтым, хацелася б адрозніваць нашы развагі пэўнымі рамкамі, у якіх мы лічым дыскусію найбольш плённай.

Першае. Свабодна сумлення, веравызнання, рэлігійных аб'яднанняў з'яўляецца неад'емным правам чалавека, якое не дорыцца дзяржаве, але замацоўваецца ў яго Канстытуцыі і заканадаўстве і забяспечваецца дзейнасцю яго органаў.

Другое. Свецкі характар дзяржавы і сістэмы адукацыі не азначае аддзяленне Царквы ад дзяржавы і школы ад Царквы ў духу дэкрэта СНК РСФСР 1918 года і падобных яму заканадаўчых актаў, якія існавалі ў СССР. Падобная тэрміналогія і практыка ў заканадаўстве і практыцы Рэспублікі Беларусь не выкарыстоўваецца.

Трэцяе. Гэты тэрмін узнік у эпоху французскай рэвалюцыі канца XVIII ст. і азначаў адлучэнне Царквы (дакладней, яе іерархію) ад кіравання дзяржавы. У наш час свецкі характар дзяржавы не азначае ізаляцыі рэлігійных арганізацый у сферы грамадскага і культурнага жыцця, сферы адукацыі і навукі, справах дабрачыннасці, міласэрнасці і г. д.

Свецкі характар дзяржавы азначае, што пры роўнасці ўсіх рэлігійных арганізацый перад законам дзяржава не ўмешваецца ў іх веравучэнне і ўнутраную дзейнасць (калі яны не прыячэны прынятым законам). Але і апошняе напраму не удзельнічае ў норматворчым і кіраваным дзейнасці дзяржавы, карыстаючыся дактры-

нальным, іерархічным ці якім іншым аўтарытэтам, якім яны валодаюць у аспрэчку сваё верніцкае. Іншымі словамі, дзяржава і яе органы дзейнічаюць не ў адпаведнасці з веравучэннем і практыкай якога-небудзь рэлігійнага аб'яднання, а ў адпаведнасці з прынятымі ў гэтай дзяржаве законамі.

Рэлігійныя аб'яднанні і лідары могуць уплываць на грамадскае і культурнае жыццё выключна сваімі маральным аўтарытэтам, а на заканадаўства і на практычнае дзейнасць дзяржавы — праз свае верніцкія (грамадзянскія гэтай дзяржавы) і зноў жа — у адпаведнасці з існуючым заканадаўствам аб выбарах, грамадскай ініцыятыўе і г. д.

Што датычыцца свецкага характару адукацыі, то гэты характар не выключна ў дзяржаўных навучальных установах Выхаваўчых ПЭУННЫХ ВЕДУХ ПРА РЭЛІГІЮ (пра веравучэнне і розныя рэлігіі і канфесіі, пра рэлігійныя традыцыі і г. д.), але выключна НАВУЧАННЕ ПЭУННАЙ РЭЛІГІІ або канфесіі (яе веравучэнню, абрадам і практыцы).

Трэцяе. Мы заклікаем усіх ахвотных далучыцца да гэтай вельмі важнай, на наш погляд, дыскусіі, але весці яе не стоіць на эмацыйным, колкі на прафесійным узроўні. Паколькі такога кішталу пытанне можа вырашацца не зыходзячы са звычайных, эмацыйна афарбаваных і часта прадурэчальных уяўленняў, але зыходзячы з рэальнай сітуацыі, якая склалася ў нашай краіне, і лепшых умовах суветнай тэорыі і практыкі ў гэтай сферы.

І, нарэшце, мы прапаноўваем адкінуць нейкі недавер і падпаразнаць у дачыненні да боку, які падпаразнае гэты праект, якія-небудзь канфесіі або рэлігійных арганізацый, да дзяржавы і яе органаў. Нам здаецца, што не варта шукаць унутраных ворагаў, якія, зыходзячы са сваіх карысных мэтай, хочучы падпарадаваць сабе розуму і сэрцу які мага большай колькасці беларусаў.

НЕАБХОДНЫЯ УМОВЫ СВАБОДЫ
Аднак сярод крытычных заўваг мы ўбачылі рэальную заклапочанасць, якая насамрэч можа мець месца. У сувязі з гэтым хацелася б больш падрабязна выказаць наш погляд на гэтую праблему і нашы меркаванні з нагоды канцэпцыі і магчымай практыкі выкладання новага курсу.
Такім чынам, дзяржава заклікае забяспечыць захаванне аднаго з фундаментальных правоў чалавека — свабоды сумлення і рэлігійных аб'яднанняў. Але што азначае забяспечыць гэтую свабоду? Свабода мае на ўвазе свядомы і адказны выбар. Такім чынам, акрамя усю іншага, у сферы забяспечэння свабоды сумлення дзяржава павінна дакладна і своечасова інфармаваць сваіх грамадзян аб разнастайнасці праў рэлігійнага і безрэлігійнага светлагляду. Таму дзяржаўная сістэма адукацыі не павін-

на быць ні рэлігійнай, ні атеістычнай, але свецкай.

З гэтай нагоды выказаліся аспрэжні адносна псіхчнага здароўя падрастаючага пакалення ў сувязі з тым, што ўсе дакладныя навукі нібы засноўваюцца на безрэлігійным светлаглядзе, а затым вучням будучы выкладацца асновы светлагляду супрацьлеглых рэлігійных ведаў. Сапраўды, у СССР сістэма атеістычнага выхавання павінна была ахопліваць усю сферу жыцця і дзейнасці савецкіх грамадзян, і ў першую чаргу сферу адукацыі і выхавання падрастаючага пакалення. Та ж гаварыць пра атеістычную аснову сістэмы школьнай адукацыі ў нашай краіне можна толькі як пра рэлікт або непрадполадненне перахрыжана свецкай эпохі.

У цывільзаваанай сістэме адносінаў рэлігійнага і атеістычнага светлагляду агульнапрынята, што навука не можа быць ні рэлігійнай, ні безрэлігійнай, бо карыстаецца іншым, чым рэлігія, доследным апаратам і апаратам доказу і праверкі. У сувязі з гэтым прызнаваць вынікі навуцы і карыстацца яе дасягненнямі цалкам спакойна могуць людзі з рознымі (рэлігійнымі і атеістычнымі) светлаглядамі ўстаноўкамі.

Светлаглядавыя ўстаноўкі, якія могуць і павінны выхоўвацца ў працэсе школьнага навучання — гэта агульнапрынятыя нормы маралі, якія ўсвядомляюцца як рэлігійныя запаведы прадстаўнікамі ўсіх рэлігій або як маральны імператывы прыхільных калі безрэлігійнага светлагляду. Калі нейкі рэлігійны напрамак або рух аспрэчвае гэтыя маральныя прынцыпы або паручае іх у сваёй практычнай дзейнасці, то такая пільна з'яўляецца дэструктыўнай і шкоднай для асобных людзей і ўсяго грамадства. Тое ж самае датычыцца і да прыхільных калі безрэлігійнага светлагляду і іх арганізацый.

Што датычыцца здароўя псіхікі нашых дзяцей, то нам здаецца, што значна больш шкоднае для іх існаванне ў сістэме адукацыі антырэлігійнага рэліктаў эпохі ваўнянчых аўтарытэў, калі з аднаго боку настайнаў аўтарытэты заўважылі пра сплушчэнне атеістычных светлаглядавых устаноў, а бацькі ці другіх або выкладчыкі няздольныя шkol з другога боку гавораць цалкам супрацьлеглыя і неадэкватныя наставніцкія ўпаўнаважэнні і вынаўшчэнні. Узнікне недавер і адчуванасць паміж школай і рэлігійнымі арганізацыямі, што не вядзе да паліяпшэння псіхчнага здароўя дзяцей.

ТАЛЕРАНТНАСЦЬ — НЕ АБЫКВАКАСЦЬ

Адзіным, на наш погляд, выйсцем з падобнай сітуацыі было б паведамляць вучням, што існуюць розныя глянды на свет і чалавека, носьбіты гэтых поглядаў жывуць побач з імі, вучацца ў адной школе і адным класе, і гэтыя погляды трэба павяжаць і ні ў якім разе не крыўдзіць і не зне-

важаць тых, хто іх падзяляе.

У сувязі з гэтым хацелася б некалькі слоў сказаць пра ананімную беларускую талерантнасць. Мы згодны, што ў наш час міжканфесійная сітуацыя ў краіне спакойная, і ні ў якім разе не варта яе ускладняць і абвастраць. Аднак варта памятаць, што такое становішча аплічана крыўдзёй нашых продкаў у міжканфесійных сутычках, якія адбываліся ў нашай гісторыі досыць нядаўна. Мы не можам пра гэта забывацца, і павінны ведаць і памятаць нашую канфесійную гісторыю, інакш усё можа паўтарыцца і мець яшчэ больш трагічныя вынікі.

Талерантнасць — гэта не проста абыхавасць па формуле «я жыву, як хачу, і цябе не чапаю, і ты жыві, як хочаш, але мяне не чапай», але дасведчанае павага да поглядаў і традыцый іншых, калі гэтыя погляды і традыцыі не прыячэны агульнапрынятаму маральнаму закону, не паручаючы праваў і свабод навакольных і гвалтоўна імі не навязваюцца. Але такая талерантнасць магчыма толькі пры веданні светлаглядавых устаноў і чыну жыцця іншых. Нывяданне ж або скажонае веданне (часта абывальскае, прадурэчанае) выклікае недавер, страх, адчуванне, а часам і прамую нявысць і агрэсію.

Такой недаведчанасцю пры пэўнай цікакасці да рэлігіі часта карыстаюцца псеўдарэлігійныя і дэструктыўныя рухі або рэлігійныя напрамкі, нетрадыцыйныя для нашай краіны, але якія хочучы набываць у нас папулярнасць. Аднойчы давалося быць удзельнікам досыць кур'ёзнай і, у гэтым выпадку, жаскіраванай размовы. Крышаніаў, які гэта звычайна б'явае, прынаоў, як мітка літаратуру ля выыхду з метро. Незвычайнымі былі яго просьбы да тых, хто зацікаўлены яго прапановай: «Літаратура вам дастанецца бясплатна, толькі ахвярніце на наш кляштар, які мы аднаўляем над Мінскам». Выдатна, ці не праўда? Крышаніаў — традыцыйная рэлігія беларусаў — аднаўляе святыні, зруйнаваныя, верагодна, пры савецкай уладзе!!! Прыклад, падкрэслімі, самы ажурны.

Да гэтай жа вобласці можна аднесці ўзгаданую ў дыскусіі бытавую нецярпнасць да тых, хто не трымаецца мясцовых народных звычак і традыцый. У сілу пэўных чыннікаў многія нашы вернікі не могуць адрыцца ад пэўнага звычак і абрадаў, звязаных, напрыклад, з хрысціянствам, ад уласна хрысціянскага веравучэння. Такое ж назіраецца і сярод няверуючых, якія ствараюць пра пэўную рэлігію або канфесію, не зыходзячы з яе веравучэння або лепшых прадстаўнікаў, а распаўсюджваючы ўсе з'яўляюцца таксама і для рэалізацыі самай выдатнай безрэлігійнай ідэі або канцэпцыі. Напрыклад, тое, што адбываецца на некаторых могілках на Радуўніцу — гэта не хрысціянства, а ганебныя паводні людзей, якія могуць звярнуцца хрысціянства, але ці з'яўляюцца такімі — гэта праблема тэалягія.

Нарэшце, сярод нашых сучаснычнікаў (прычым як сярод дзяцей, так і сярод дарослых) можна назіраць досыць траўную разніку на правы рэлігійных традыцый і навакольных сведак. Калі прыводзіць дзяцей у царкву або касцёл, каб атдзецце храм як архітэктурны і гістарычны помнік, прыходзіцца доўга тлумачыць ім, што там адбываецца і які трэба сёння паводзіць. І нават пасля гэтага паводзіць на экскурсію (нават даросль) бываюць неадэкватнымі.

ЧАМУ МЕНАВІТА Ў СРЯДНІЙ ШКОЛЕ?

Са сьвярдэннем аб тым, што рэлігія павінна навучаць у духоўных

навукальных установах адпаведнай канфесіі, мы вядома ж, пагодзімся. Тут ідэя гаворка пра духоўнае або рэлігійнае адукацыю. Калі ж мы гаворым пра курс «Рэлігійная культура», то тут не маецца на ўвазе, як было ўжо сказана, навучанне пэўнай рэлігіі. Але, у адпаведнасці са свецкім характарам адукацыі, паведамленне правярэных дакладных звестак аб рэлігійным і атеістычным светлаглядах і ўплывоў у суветным маштабе рэлігійных пільных. Як вядома, у сістэме гуманітарных навук ёсць адмысловае дзейнасць — рэлігіязнаўства, якая займаецца даследаваннямі ў гэтай вобласці.

Таму, калі прапаноўваць выкладанне асноў рэлігійнай культуры ў школе, не мяркуючы нешта падобнае на Закон Божы ў школах Расійскай імперыі, дзе была дзяржаўная Расійская Праваслаўная Царква. У нашай краіне няма разумення дзяржаўнай рэлігіі або царквы, і ўсе зарэгістраваныя рэлігійныя арганізацыі роўныя перад законам. Тут маецца на ўвазе паведамленне вучням пэўных ведаў з вобласці рэлігіі і канфесійнай гісторыі, абрысамі і апрабаваным у адпаведнасці з сучаснымі навуковымі метадамі і канцэпцыямі ў рамках дысцыплін, якія працуюць у гэтай вобласці (рэлігіязнаўства, гісторыя, антрапалогія, псіхалогія і інш.).

У абавязковым характары такога курсу, на наш погляд, павінны быць зацвярджаныя яго законы і асновы рэлігійных арганізацый, так і атеісты, а таксама дзяржава і грамадства ў цэлым. Справа ў тым, што ў духоўных навучальных установах вядзецца выкладанне веравучэння і традыцый пэўнай канфесіі. Паўнату і дакладнасць ведаў пра іншыя рэлігійныя напрамкі праектрываць практычна немагчыма, бо закон забараняе ўмешвацца ва ўнутранае жыццё рэлігійных арганізацый. Талерантнасць у дачыненні да іх застаецца на сумленні асобнага выкладчыка і залежыць ад яго ідэалагічных устаноў.

З перакосамі ў такой рэлігійнай адукацыі (пра гэта гаварылася на прыкладзе вахбізму) дзяржава, грамадства і асобныя людзі сутыкаюцца, калі намоўленыя вучням паступаць праўнаўважна ў пэўнай дзейнасці, якая можа не проста прыячэны існуючаму заканадаўству, але і прыводзіць да трагічных вынікаў для сотняў і тысяч людзей. Для гэтага і неабходна адлюстраванне рэальнай сутнасці той або іншай канфесіі на дзяржаўным узроўні ў СМІ і, самае важнае, у сістэме адукацыі.

У сувязі з гэтым неабходна падвойнае рэагаванне праграму і навукальных планаў і падвойная акрэдытацыя выкладчыкаў. Дзяржава забяспечвае адпаведнасць зместу, формам і метадаў выкладання заканадаўству, прынятым талерантнасці і забяспечваючы міру і стабільнасць у краіне, а рэлігійныя арганізацыі (Царквы) сочаць за дакладнасцю і паўнотай інфармацыі, якая будзе выкладана вучням аб іх веравучэнні і традыцыях.
Для ўсяго гэтага патрэбна каманда, якая складалася з прафесійных рэлігіязнаўцаў і рэлігіязнаўцаў. На наш погляд, Інстытут тэалогіі БДУ з'яўляецца добрай базай для падрыхтоўкі такіх кадраў, паколькі з'яўляецца дзяржаўнай (свецкай, а не духоўнай) навукальнай установай. На вялікі жал, іншыя вышэйшыя навукальныя ўстановы нашай краіны, дзе маецца спецыялізацыя «рэлігіязнаўства», спецыялістаў такога ўзроўню не рыхтуюць. Аднак спецыялісты тэалогіі-рэлігіязнаўцы

патрэбны ў многіх галінах дзейнасці дзяржавы і ў іх узроўнях. Іх недахоп заўсёды адчуваецца ў практычнай дзейнасці і зносінах з дзяржаўнымі чыноўнікамі.

Патрэбна наўняць такіх спецыялістаў, якія б кваліфікавана забяспечвалі роўнасць усіх рэлігіі перад законам і адмылі а з боку розных непаразуменні і заклапочанасці з нагоды фарвартаўцаў адных і паручэнне правоў іншых. Зрэшты, калі дзяржава ўжо выдаткавала сродкі для падрыхтоўкі спецыялістаў тэалогіі высокай кваліфікацыі, неабходна, каб гэтыя спецыялісты эфектыўна паслужылі на добры гэтай дзяржаве і грамадству. Прычым мы ўпэўненыя, што іх дзейнасць і вынікі выкладання ў школах прадмета «Рэлігійная культура» цалкам акупяць тры сродкі, якія будучы ўкладзены ў гэты праект.

ВЫНІК ЗДЫВІВ НАС САМІХ

Пэўны дослед работы ў гэтай сферы ў нас маецца. Ужо на працягу амаль дзесяці гадоў наш вядзецца выкладанне ў розных дзяржаўных навучальных установах такіх прадметаў як «Духовныя асновы культуры», «Біблія як помнік культуры» і «Рэлігіязнаўства».

Пачыналі мы выкладаць курс 2-й гімназіі горада Мінска, дзе вучацца вельмі матываваныя дзеці, і дзе мы сустрэлі пільную цікакасць да прадмета. Але потым мы прыйшлі ў звычайную школу, дзе бацькі адразу спыталі: «А навошта нам дадаткова загрузіць дзяцей? Ці будзе яны мець пасля гэтага курсу нейкія прэфэрэнцыі пры паступленні?» Мы адказвалі, што закладзены ў дзяцей асновы маральных прынцыпаў, і гэта досыць ім значна большыя прэфэрэнцыі, чым дадатковыя балы пры паступленні. Дзеці спачатку таксама былі негатыўна настроеныя да прадмета. Але вынік за год здыў нас саміх. На экзамене нам адказвалі ўжо зусім іншыя маладыя людзі. І настайнікі, і бацькі, і дырэктар школы адзначалі, што яны змяніліся да лепшага, навучыліся думаць, аналізаваць свае ўчыны. Мы расказваем дзецям, што такое рэлігія, у чым яе сэнс, як навука чыцца аднозвясце адзін светлагляду ад другога, як разумеець людзі, што такое дабро і зло...

Галоўны вынік у тым, што дзеці, якія праслухалі наш курс, будучы паважачы людзей розных рэлігіі і канфесій. І яны не патрапілі ў дэструктыўную секту, бо будучы мець веды і навукаўнае думаць. Мы расказваем дзецям пра каштоўнасць сям'і, пра паважальнае стаўленне да жанчыны, пра свабоду выбару і звязаную з ёй адказнасць.

Святлана МАНДРЫК, Андрэй ГАРАНСКИ.

Свецкі характар дзяржавы і сістэмы адукацыі не азначае адлучэнне Царквы ад дзяржавы і школы ад Царквы. Свецкі характар дзяржавы азначае, што дзяржава і яе органы дзейнічаюць не ў адпаведнасці з веравучэннем і практыкай якога-небудзь рэлігійнага аб'яднання, а ў адпаведнасці з прынятымі ў гэтай дзяржаве законам.

Калі ўжыць крытэрыі дабрачыннага грамадства да сістэмы адукацыі, то гэтая сістэма не павінна навязваць дзецям і моладзі нейкія адзіна дакладныя светлаглядавыя ўстаноўкі і паступаць (атэістычна або рэлігійна). Яна павінна даваць магчымасць самай асобе зраць свой свабодны і адказны выбар і павяжаць такі ж свабодны і адказны выбар іншых.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТЫХ АУКЦИОНОВ

Организатор аукциона: Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, пр. Черняховского, 9

№ лота	Кадастровый номер, площадь и адрес земельного участка	Функциональное назначение земельного участка	Характеристика расположенных на земельном участке инженерных коммуникаций и сооружений. Ограничения использования земель	Цена земельного участка (бел. руб.)	Размер задатка и реквизиты для его внесения	Дата и время проведения аукциона	Окончательный срок подачи документов
1	Земельный участок с кадастровым номером 221280610601000359 площадью 0,2395 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, дер. Сокольники, ул. Мирная д. 38	для строительства и обслуживания жилого дома	Коммуникации отсутствуют. Ограничения: охранная зона линии, сооружений связи и радиоточечки, охранная зона систем газоснабжения.	1 560 151	156 000 бел. руб. п/с 36003141110010 в ф-ле № 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 259, УНП 300594330, код платежа 04901, получатель платежа: Октябрьский сельский исполнительный комитет	05.10.2010 в 15.00.	29.09.2010 г. до 17.30.
2	Земельный участок с кадастровым номером 221280610601000359 площадью 0,1976 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, дер. Сокольники, ул. Мирная д. 38	для строительства и обслуживания жилого дома	Коммуникации отсутствуют. Ограничения: охранная зона линии, сооружений связи и радиоточечки, охранная зона систем газоснабжения.	1 287 206	128 700 бел. руб. п/с 36003141110010 в ф-ле № 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 259, УНП 300594330, код платежа 04901, получатель платежа: Октябрьский сельский исполнительный комитет	05.10.2010 в 15.00.	29.09.2010 г. до 17.30.
1	Земельный участок с кадастровым номером 221280610601000134 площадью 0,2145 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский район, Бабиничский с/с, д. Подберезье, ул. Дальняя, 6	для строительства и обслуживания жилого дома	Возможность подключения централизованного водоснабжения. Ограничения в использовании земель отсутствуют.	2 138 011	213 800 бел. руб. п/с 3600314010019 в ф-ле № 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 259, УНП 300594330, код платежа 04901, получатель платежа: Бабиничский сельский исполнительный комитет	07.10.2010 в 15.00.	01.10.2010 г. до 17.30.
2	Земельный участок с кадастровым номером 221283703101000100 площадью 0,2500 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский район, Куринский с/с, д. Задвинье, пер. Набережный, 6	для строительства и обслуживания жилого дома	Возможность подключения централизованного водоснабжения. Участок находится в радиусе до 500 метров от центра населенного пункта. Ограничения в использовании: водоохранная зона в прибрежной полосе р. Западная Двина.	858 858	85 800 бел. руб. п/с 3600314070017 в ф-ле № 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 259, УНП 30073345, код платежа 04901, получатель платежа: Куринский сельский исполнительный комитет	07.10.2010 в 15.00.	01.10.2010 г. до 17.30.

Место проведения аукциона: г. Витебск, пр. Черняховского, 9, ККУП «Витебский областной центр маркетинга».

Заявления на участие в аукционах со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 9.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, пр. Черняховского, 9, ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Условия инвентарного развития инфраструктуры застраиваемой территории отсутствуют.

Аукционы проводятся в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже земельных участков в частную собственность, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26 марта 2008 г. № 462.

Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан:

- возместить затраченные на организацию и проведение аукциона, расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участником аукциона документации, необходимой для его проведения, на расчетный счет, указанный в протоколе аукциона. Информация о затратах, порядке и сроках их возмещения по каждому объекту (лоту), выставленному на аукцион, доводится до сведения участников до начала проведения аукциона. Размер всех затрат указывается в соглашении о правах и обязанностях сторон;
- подписать протокол аукциона в день проведения аукциона, оплатить предмет аукциона в порядке и сроки указанные в протоколе аукциона;
- осуществить в двухмесячный срок после принятия решения о предоставлении ему земельного участка государственную регистрацию права собственности на земельный участок;
- получить в установленном порядке техническую документацию и разрешение на строительство жилого дома; знать (освидетельствовать) земельный участок не позднее одного года (освидетельствовать) — не позднее шести месяцев

Кватэрнае пытанне

Ёсць чалавек — ёсць хвароба. А ў спніце?

Мой муж па стане здароўя не можа і не карыстаецца ліфтам. Тым не менш мы за яго плацім. Ці можна не плаціць? Што для гэтага трэба?

В. Ж., г. Рагачоў.
Ад платы за карыстанне ліфтамі вызваляюцца грамадзяне, якія не карыстаюцца ліфтам па стане здароўя, пры ўмове, што захворванне, ад якога пакутуе грамадзянін, уключана ў пералік захворванняў, зацверджаных паставанай Міністэрства сацыяльнай абароны і Міністэрства аховы здароўя ад 31 мая 2000 г. № 6/6.

Вызваленне ад платы за карыстанне ліфтам даецца на падставе заявы хворага (або асобы, якая яго апякае), заключенай урачэбна-кансультацыйнай камісіяй (УКК) тэрытарыяльнай лячэбна-прафілактычнай установы і пасведчання асобы хворага, што прадастаўляюцца ў бухгалтэрыю жыллёва-эксплуатацыйных арганізацый па месцы жыхарства.

Вызваленне ад платы за карыстанне ліфтам даецца толькі самому хвораму (г.зн. не распаўсюджваецца на членаў сям'і, якія сумесна з ім пражываюць) з 1-га дня месяца, які ідзе за месцам, у якім былі пададзены заява і дакументы.

Вызваленне ад платы за карыстанне ліфтам спыняецца ў выпадку заключэння УКК аб тым, што грамадзянін у цяперашні час не пакутуе ад захворвання, уключанага ў пералік.

Віктар САВІЦКІ.

ЗАБОРАНА СПРАЦАВАЛА. ЦЯПЕР ВА ЁСЦЕ ЛЯСЫ — МОЖНА

Ва ўсіх рэгіёнах краіны адменена забарона на выданне лясоў населеным тэрыторыям. Клас палярнай небеспекі знізіўся, навіялі пагрозвы распаўсюджвання агню ва ўгоддзях няма, паведамілі «Звяздзе» ў прэс-службе Міністэрства лясной гаспадаркі.

Нагадаем, што ў пачатку жніўня ў сувязі са складанай палярнай абстаноўкай у лясак Камісія па надзвычайных сітуацыях пры Савецкім міністэрстве абавязала аблыванкамі вынесці рашэнні аб забароне на выданне лясоў і змяненні тэрмінаў палывання. Гэтая мера, канстатуючы ў міністэрстве, адыграла немаважнае ролю ў папярэджанні пажараў — сітуацыя не выйшла з пад кантроль. Калі ачагі ўгаранняў і з'яўляліся, дык дастаткова хутка ліквідаваліся, прычым, у большасці выпадках — сіламі работнікаў лясной гаспадаркі. Сродкі Міністэрства па надзвычайных сітуацыях выкарыстоўваліся прыкладна ў 60 выпадках з 500.

Сяргей РАСОЛЬКА.

УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ» (организатор аукциона) 04.10.2010

ПОВТОРНО ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже принадлежащего ОАО «Белэнергоремналадка» (продавец) капитального строения (свинарник) с инвентарным номером 631/С-6243 общей площадью 418 кв. м, расположенного по адресу: Минская область, Вилейский район, Долгиновский с/с, д. Камено.

Площадь земельного участка 0,1984 га.

ШАХМАТЫ Пад рэдакцыйнай майстра спорту Уладзіміра СЫЧОВА

ТВОРЫ КОНКУРСУ СКЛАДАННЯ У. Кавалёў (Мінск)

Белыя: Крg8, Лb7, Лh5, Са8, Сd8, Кb3, Кg5, пп. a4, a7, c5, c6 (11). Чорныя: Крd5, Са2, Са3, пп. d4, f4 (5). Мат за 3 ходы. Р. Папоў (г. Белград, Расія)

Белыя: Крc3, Лd7, Са5, Кb8, Кd1, пп. b3, b4, g5 (8). Чорныя: Крb5, Лf5, Шh1, Кf1, Кg8, Лh6, пп. b7, e5, e6, e7, f4, f6, g3 (13). Мат за 7 разоў. Чакаем вашых адказаў.

ПРАВЕРКЕ СВЯЕ РАШЭННІ

Змяшчанае рашэнне задач, апублікаваных 18 жніўня і 25 жніўня г.г. В. Разінкін. 1. Крf2-2. e3 Крd3 3. Сd8 Крc3 4. Са5+ Крd3 5. Ке5/ b2x. 1... Крd4 2. Ке3 Крc3 3. Ка c4 Крd4 4. Са3 Крc3 5. Кd6 Крd2 6. Ке4x, 5... Крd4 6. Кb5x. 1... e3+ 2. Крe3 e4 3. Крe4 e5 4. Крd5 e4 5. Крc5-6. Сf6x. 1... Кавалёў. 1. Са5! ба 2. b6 Крb4 3. b7 Крa3 4. b8 Крb4 5. Сd6x, 3... Крc5 4. b8f Крd4 5. Сd6x.

А. Ніколічэў. 1. Крe1 Крd5 2. Лb8+ Крc4 3. Лd4x 2... Крc6 3. Сe4x, 2... Крe6 3. Сh3x. 1... Крf5 2. Сh3+ Крg6 3. Лh6x. 1. Крg3? Крd5! 1. Лe8? Крf5! А. Ніколічэў. 1. Крf5! — цугц- ванг. 1... Крg4 2. Кde3+ Крf4 3. Сg7 g4 4. Сh6x, 1... g4 2. Сg7 Крg5 3. Сh6+ Крf5 4. g7x.

ЗАПРАШАЕМ ДА УДЗЕЛУ!

Рэдакцыя газеты «Звязда» праводзіць міжнародны конкурс складання трохадзювак і шмат-адзювак. Суддзя конкурсу Алег Ефрасінін (Валгарад). Кампазіцыі ў двух экзэмплярах з поўным рашэннем дасылаюць да 1 кастрычніка г.г. на адрас рэдакцыі газеты «Звязда» (220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10 а) з паметкай на канверце «Шахматы».

Пераможцы будуць адзначаны прызамі, ганаровымі і пачальнымі граматамі. Віншую сваю сяброўку Клаўдзію Міхайлаўну Баркоўскую — галоўнага агранома ВСК «Лучыні» з прыгожымі датамі. Жадаю добрых ураджаў і не забываць аб сваім здароўі. Соф'я КУСЯНКОВА

НЕ ПРОСТА КАРЦІНА

СЛОЖКІ з рознакаляровай бурлівай вадкасцю, празрыстыя пластымасавыя трубочкі і прадчуванне маленькага эфектнага выбуху на дзіва публіцы — сёння не абаязкова атрыбуты хімічнай лабараторыі крэатыўнага навукоўца... Хутчэй, прэлюдыя да выставы сучаснага мастацтва.

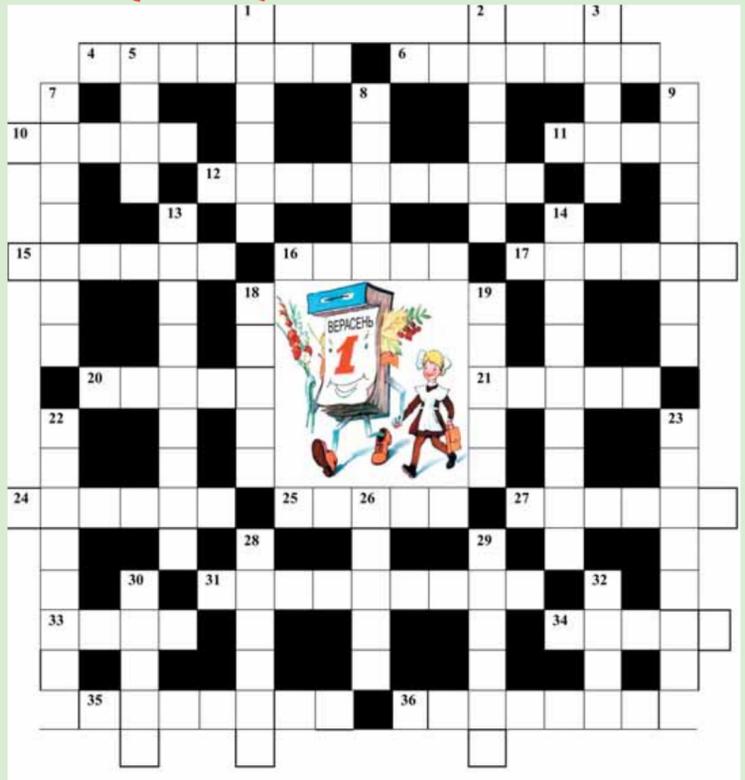
«Карціна алеем» — так называецца эксперыментальны праект галерэі сучаснага мастацтва «У» і кампаніі LIQUI MOLLY. Сутнасць праекта ў тым, што больш за 30 мастакоў беларускага арт-поля «атрымалі заданне» напісаць карціну (стварыць арт-аб'ект, медыя-арт, інсталляцыю, скульптуру і г. д.) з выкарыстаннем традыцыйнага мастацтва з'яўляецца амаль што анахранізмам. Задача перадаўца мастацтва матэрыялу — алейных фарбаў — які ў кантэксце сённяшняга сусветнага мастацтва з'яўляецца амаль што анахранізмам. Задача перадаўца мастацтва матэрыялу — алейных фарбаў — які ў кантэксце сённяшняга сусветнага мастацтва з'яўляецца амаль што анахранізмам.

Слабодчыкава, Сяргей Кірушчанка, Руслан Вашкевіч, Аляксандр Неграшэвіч і інш. Усе іх творы не сталі нейкім адкрыццём альбо хоць бы эксперымантам, як было абяцана ў афішы выставы... Мастакі працавалі ў сваім звычайным стылі, даючы магчымасць глядачам пазнаваць імя аўтара, нягледзячы на шматлікіх надпісах. Стратэгія «конь» Антаніны Слабодчыкавай, наўны анімізм Аляксандры Івановай, дэпрэсіўны жыццёвы Аляксея Талстова, нарцысістычны прынт-арт (друк на тканіне) Сяргея Шахохіна пакіяваю ўражанне таго, што нешта падобнае ты ўжо неадзе бачыў. І зусім неабаязкова, што ў гэтых жа аўтараў.

«Карціна алеем» — гэта шмат розных тэхнік, стыляў і канцэпцый. Мастакі спрабавалі даказаць, што традыцыйным алеем можна стварыць і сёння, і гэта будзе актуальна хачь б таму, што стваральнік — нашы сучаснікі... Зрэшты, любое мастацтва вяртае таго, каб убачыць яго на уласныя вочы. Экспазіцыя працуе да 19 верасня.

Вольга ЧАЙКОўСКАЯ.

Добры дзень, школа!!!

Па гарызанталі: 4. Вельмі гарачае надвор'е. 6. У лесе нарадзілася, на вяселле згадзілася (заг.). 10. Чужое... бярэ за рабо (прык.). 11. Памяшканне ў будынку, дзе займаюцца вучні. 12. Настаўніцкая... Нясвіжская навучная ўстанова, у якой у розны час вучыліся Якуб Колас, Кузьма Чорны, Адам Багдановіч і іншыя вядомыя людзі Беларусі. 15. Той, хто нясе з сабой асвету, культуру. Ім была Еўфрасіня Полацкая, якая адкрыла першую на нашай зямлі школы (сёлета — 900 гадоў з дня яе нараджэння). 16. «Школьны...». Неумірочная цудоўная песня. 17. ... — не турбота (прык.). 20. Бацька за парог, а... за пірог (прык.). 21. Пачатак вучобы, адпачынку і інш. 24. «А будзе ісці... туга, \ Падгоніць бацькава папруга». З пазмы Якуба Коласа «Новая зямля». 25. Добрая... людзей збірае, а дрэнная — разганяе (прык.). 27. Дзень тыдня, калі сёлета пачынаюцца заняткі ў школе. 31. Ацэнка, характарыстыка вучняў за паўгоддзе. 33. Прадукт творчай працы. 34. «Педагагічная...». Кніга выдатнага расійскага педагога, пісьменніка Антона Макаранкі. 35. Праверка ведаў вучняў, студэнтаў. 36. «Малая падарожная...». Першая кніга Францыска Скарыны, выдзёраная на беларускую зямлі (сёлета 520 гадоў з дня нараджэння асветніка).

Па вертыкалі: 1. Добрая вынікі ў вучобе, працы. 2. Краіна, радзіма стваральніку славянскай азбукі Кірыля і Мяфодзія. 3. Ночку маўчыць, удзень гамоніць, маці другая, дзядзечка навучае (заг.). 5. «Парой ён спыніцца, каб лепей заставіць \... гусінае». З верша Максіма Багдановіча «Перапішыч». 7. Мір ясны ад сонца, а... ад навукі (прык.). 8. «Скарбніца» вучня для захоўвання рэчак, алоўкаў і г. д. 9. Тое, што і рашта. 13. Родная зямелька — як зморанаму... (прык.). 14. Вучань старэйшых класаў і сярэдніх спецыяльных навучных устаноў. 18. Белае поле, чорнае сям'я, той яго сее, той разумне (заг.). 19. ...дае слух, сіла дае адвагу (прык.). 22. Уменне чытаць і пісаць. 23. ...матка, чужына — махыца (прык.). 26. Буйніца вясенняй кветкі, калекцыянарыя. У 1936 годзе пісьменнік быў арыштаваны і асуджаны да 10 гадоў пазбаўлення волі. Памёр у зняволенні ў 1942 годзе. Паміжнародна разбіліся ў 1954-м. 1983 год — у самы разгар «халоднай вайны» савецкімі знішчальнікамі над Сахалінам збылі паўднёвакарэйскі лайнер з 269 чалавекі на борце. Гэта прывяло да яшчэ большай эскаляцыі міжнароднай напружанасці.

Лявон ЦЕЛЕШ, г. Дзяржынск.

Гэта мы, госпады!

АХВЯРА ПАРКУРА

26 жніўня ўвечары з рознымі траўмамі былі атрады хуткай медыцынскай дапамогі дастаўлены ў балныц вучань 10 класа адной са школ горада Бабруйска. Падлетак, якому 15 гадоў, тым вечарам цялесныя пашкоджанні атрымаў сам, калі займаўся паркурам у неазавершаным будынку. Аматыр неяснелачна моладзевыя забавы пачынаў балныц самавольна, і цяпер міліцыя праводзіць праверку.

ДАВЯЛА СМАГА

У Шклоўскую раённую балныц хуткага дапамога даставіла 35-гадовага жыхара вёскі Стары Шклоў. Медыкі паставілі дыягназ невяро-зачнаму мужчыне: вострае атручэнне невядомым ядам і хімічны апёк рота. Выявілася, што напярэддні ўвечары вясковец, які нідзе не працуе, па неасцярожнасці выпіў вадкасць для ачысткі труб, якая была налітая ў бутэлку з-пад напоя.

ТРАЛЕЙБУС НЕ СПАДАБУЎСЯ

26-гадоваму непрацуючаму з Гомеля. З самага рання ён разлаваўся на транспартны сродак № 5, што прыпыніўся на скрыжаванні ў Навабеліцкім раёне. Грамадзянін ударыў па правым лобастым задняга віду і пашкодзіў яго.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ВЫПІЛІ ПІВА — ПАЙШЛІ РАЗБУРАЦЬ ПОМНІКІ

У Брэсце затрымана трое падлеткаў, якія падарожнічалі ў здыкае над помнікамі на каталіцкіх могілках.

Па папярэдняй версіі следства, трое брастаўчан 15-16 гадоў залезлі праз дзірку ў агароджы на могілкі і раслівалі там піва. Падлеткі прызналіся, што не раз хадзілі на могілкі з півам, каб не бачылі бацькі. Два з іх вучацца ў школе, адзін — у ліцэі. У тую ноч адзін з хлопцаў выпадкова прытуліўся да помніка, помнік і асунуўся на зямлю. Тады, відаць, пад удзеяннем піва на іх найшоў азарт выпрабаваць на трываласць астатнія надмагільныя збудаванні. Такім чынам пашкоджанні або паваленымі на зямлю аказаліся каля шасці дзясяткаў помнікаў і надмагільных плітаў.

Каталіцкія могілкі па вуліцы Пушкінскай у Брэсце закрытыя для пахавання ў пасляваенны час. А існуюць яны з сярэдзіны XIX стагоддзя. Тут пахаваны святары, дзеячы навукі і мастацтва, ваенныя абодвух канфесій: каталікі і праваслаўныя. Многія помнікі і пліты маюць скульптуркі анёлаў, Божай Маці, Ісуса Хрыста. Апошня асабліва пацярпелі ад юных вандалаў. Як паведаміў кіраўнік прэс-службы Брэсцкага абласнога УУС Віктар Васілеўскі, раней падлеткі ў поле збору міліцыі не трапілі, іх прыналежнасць да забароненых сектаў не ўстаноўлена. Але які галаўны боль сваім бацькам прынеслі няудалы школьнікі!

Яна СВЕТАВА.

БРАКАНЬБЕРЫ НЕ ДРЭМЛЮЦЬ

На возеры ў Лунінецкім раёне міліцыяй былі затрыманы два жыхары г. Мікашэвічы. Браканьберы сеткамі вылавілі 88 рыбі, і цяпер ім давядзецца пакрыць страты, нанесеныя прыродзе, а гэта 2 415 000 рублёў. Супрацоўнікі Пружанскага РАУС завялі крымінальную справу на беспрацоўнага жыхара Брэста, які з неазарыстраванай стральбай ноччу знаходзіўся ў Нацыянальным парку «Белавеская пушча».

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Сяргей ТРАХІМЁНАК:

«Папулярнасць дэтэктыва значна глыбейшая!»

Сюжэты яго раманаў успрымаюцца, як нешта сярэдняе паміж дэражэйнымі таямніцамі і вымыслам, яго героі мэтаанакрававаны, мунжны і грубаватыя, яго мастацкая мова насычана слэнгам юрыстаў, супрацоўнікаў дэражэпарату і блатным жаргонам. Ён служыў у войску, працаваў на заводзе, скончыў факультэт правазнаўства Сьвярдлоўскага юрыдычнага інстытута і вышэйшыя курсы КДБ СССР. Яго дзед па бацькавай лініі родзіўся ў Віцебшчыне, сам ён нарадзіўся ў Новабасірыску, а з 1990 года жыве ў Мінску. Ён — расійнін з беларускімі каранямі — Сяргей Трахімёнак, член саюзаў пісьменнікаў Расіі і Беларусі, сакратар праўлення Саюза пісьменнікаў Беларусі, доктар юрыдычных навук, прафесар, Сяргей Аляксандравіч аўтар 20 кніг, і сёлета ў двух найбуйнейшых выдавецтвах краіны выйшлі два новыя яго раманы — «Запіскі «чорнага полковніка» і «Російскі трілер». Вельмі часта Сяргей Трахімёнак называюць «дэтэктыўчыкам», «майстрам вострага сюжэта». І гэта недарэмна, бо ў ягоных творах дэражэйныя з'яўляюцца палітычнымі, крымінальна-аператыўнымі і гістарычнымі тэмамі. Ягоныя кнігі спрабавалі «чытаць» не для ўсіх, хоць форма, падачна і жанр (як правіла, сацыяльны дэтэктыў) яго раманаў цалкам адпавядаюць творам масавай літаратуры. Калі вы хочаце паглыбіцца ў эпоху росквіту Савецкага Саюза, даведацца больш пра дзейнасць савецкай разведкі і спецслужбаў, то чытайце «Запіскі «чорнага полковніка». Калі хочаце параважаць на тэмы крымінальнага жыцця сучаснай Расіі, то чытайце «Російскі трілер». Зрэшты, вось што Сяргей Аляксандравіч распавядае сам.

— Што вас натхніла на напісанне рамана пра супрацьстаянне разведкаў у пасляваеннай Еўропе?

— Мне проста хацелася, каб гэтак вялікае цікавае супрацьстаянне паміж дзюйма часткамі свету не сышло ў нябыт. Акрамя таго, хацелася зрабіць свой унёсак у даследаванне халоднай вайны. Таму што тады мала хто наогул разумее, што такое халодная вайна і якімі метадамі яна вядзецца... У сваёй кнізе я ўсё гэта падрабязна апісваю. Дарэчы, у пасляваеннай Германіі ў разведцы і контрразведцы на карысць СССР працавала вельмі шмат беларусаў. У памяць пра іх — раман «Запіскі «чорнага полковніка».

— Сяргей Аляксандравіч, чаму ў вашых кнігах так шмат крыміналу?

— А вы паспрабуйце апісаць сучаснае жыццё без крыміналу... Без злачынстваў. Яго няма. Без таго, што вам не падабаецца. Яго няма. Адсюль і атрымліваецца ў мяне крымінальны дэтэктыў. А калі выдаўцы яшчэ неак «кываежэрна» кнігу аформіць, то, глядзіш, можна і прадаваць. Разумеюць, у чым яшчэ папулярнасць дэтэктыва... Ен, вядома, як чытаць цікава: яго можна «глытаць», ім можна захапляцца. Але папулярнасць дэтэктыва значна глыбейшая! Чалавек падсвядома, трапляючы ў крымінальныя сітуацыі, шукае з іх выйсце. Дзе ён можа яго знайсці? Ён жа не чытае крыміналагічныя артыкулы, манатрафі па тэме... А ў дэтэктывах ён у спрощанай форме можа нешта для сабе ўзяць. Вось гэты спрощаны варыянт літаратуры

зараз становіцца вельмі папулярным. У чым папулярнасць, напрыклад, Паола Кэльсэ? Вось калі вы будзеце чытаць Лаа Цзы, іншы філосаф Усходу, на гэта пойдзе шмат гэта, а Кэльсэ вам у зручную, сімвалічную форму тое самае прапановае ў адной кнізе. Альбо псеўдагісторыі Барыс Акунін: альбо мы вывучаем гісторыю так, як ёсць, альбо мы чытаем «Пелагею» і ў нас з'яўляецца ілюзія, што мы пагрузіліся ў эпоху... — Дэтэктыўны хутка чытаюцца. А ці хутка яны пішуцца? — Калі які... «Расійскі трілер» пісаўся каля года. «Запіскі «чорнага полковніка» крыў больш... Бо там трэба было шмат прапрацаваць: даследаваць гісторыю сучаснай контрразведкі, паглыбіцца ў гісторыю наогул, паглядзець, што рабілася ў тыя часы ў Германіі і нікога не зачэпіць — не ўлезці ў сферу дэражэйных сакрэтаў... — У вас шмат кніг. Вы паралельна працуеце над некалькімі творамі? — Магу працаваць над адным творам, магу над двума і нават трыма. Але не больш. — Скажыце, хто ж такі «чорны палкоўнік»? — Калі памятаеце, у 1970-х гг. ў Грэцыі было некалькі пераваротаў. Адзін быў пераварот «чорных генералаў», а другі — «чорных палкоўнікаў». Апошні тэрмін быў ужываны. І калі мы ў свой час з хлопцамі прыязджалі на вышэйшыя курсы, то трапілі ў асяроддзе такіх «палкоўнікаў» у форме войскаў сувязі. А ў тыя часы гэта былі чорныя акальшкі, чорныя пятліцы... І такая колькасць чорнага колеру прывяла да таго, што мы сталі і называць чорнымі палкоўнікамі. Яны праводзілі спецмедыкальскія, гутаркі, лёгкую праверку на IQ і г. д. А дэтуль і пайшло — «чорны палкоўнік». Потым ужо, калі я вывучаў гісторыю спецслужбаў, я зразумеў, чаму ўсе спецслужбы свету, як правіла, легендарна свабодна разведзены пад войска сувязі. Таму што прысутнасць войска сувязі, дзе б там ні было, заўжды апраўдана. Сувязіст павінен быць паўсюль, і ні ў кога не выклікае пытаньня, чаму там неадзе бадзьяец сувязі. А то калі ты з'яўся з танкавымі эмблемамі, а танкісты ў ваколіцкіх няма, то з'яўляюцца пытанні, падарэжні... «Чорны палкоўнік» — гэта такі вост «пераагрануты» разведчык.

СЁННЯ Месяц Апошняя квадра ў 20.23. Месяц у сузор'і Блізнятэў.

Table with columns: Сонца, Усход, Захад, Даўжыня дня, Мінск, Віцебск, Магілёў, Гомель, Гродна, Брэст.

Фота Анатона КЛЕШЧУКА.

Weather forecast section with maps and temperature data for various regions like Віцебск, Мінск, Магілёў, Гомель, Брэст, Гродна, Барысав, Мёр, Рыга, С.Пецярбург, Вільнюс, Масква.

1 верасня

1900 год — 110 гадоў з дня нараджэння Сымона Баранавыч (Баранав Сямёна Якаўлевіч), вядомага беларускага пісьменніка. У маладыя гады парабкаваў у багатых гаспадароў. Пасля рэвалюцыі служыў у Чырвонай Арміі, затым вучыўся ў Мінску на рабфаку. Першае апавяданне было надрукавана ў 1927 годзе ў газеце «Чырвоная змена». Аўтар зборніка прозы «Злосць», рамана «Калі ўзыходзіла сонца», апавесці «Чужая зямля», «Межы», «Новая дарога», апавесці для дзяцей. Асноўная тэма творчасці — класавая барацьба ў беларускай вёсцы ў першыя гады савецкай улады, калектывізацыя. У 1936 годзе пісьменнік быў арыштаваны і асуджаны да 10 гадоў пазбаўлення волі. Памёр у зняволенні ў 1942 годзе. Паміжнародна разбіліся ў 1954-м. 1983 год — у самы разгар «халоднай вайны» савецкімі знішчальнікамі над Сахалінам збылі паўднёвакарэйскі лайнер з 269 чалавекі на борце. Гэта прывяло да яшчэ большай эскаляцыі міжнароднай напружанасці.

«Дэмаг бясмерця душы ёсць самая судышальная і ў той жа час найбольш устрашальная ідэя».

Вальтэр.

БЕЛЫ КОЛЕР

Знаёмства са шматлікімі рытуальнымі сітуацыямі пераканаўча сведчыць аб тым, што белы колер прадстаўляе практычна ва ўсіх абрадавых комплексах, звязаных з асноўнымі этапамі жыцця кожнага чалавека, кожнай сям'і, усюро году. Пакуль узгадаем толькі ключавыя моманты нараджэння дзіцяці і першага года яго жыцця, вяселлі і рытуалаў, звязаных са смерцю чалавека.

У асяроддзі беларусаў лічылася, што падчас нараджэння дзіцяці жанчына становіцца небяспечнай істотай, якая мае сувязь з «тым» светам і можа нашкодзіць дамаццам. Гэтая акалічнасць вымагала, каб народзіны адбываліся не ў жылым пакоі (у хаце), а ў лазні. Першы «кантакт» нованароджанага адбываўся менавіта з шэрым (белым, адбеленым) ручніком. Бабка-папутваа клала немаўля ў гэтую цяпую і мяккую лодку-кальску і лясла да ночы, каб мыць сляды жыцця на «тым» свеце і пераходзіць ў гэты.

Пасляродовае перыяд і жыццё немаўляці да года таксама суправаджаліся шэрагам прадлісанняў, абмежаванняў, забаронаў, цікавых рытуалаў. Адным з важнейшых момантаў было першае рытуальнае купанне дзіцяці. Выконвала гэты абрад родная бабуня ці бабка-папутваа. Пасля купання яна сплівала дзіця ў белую палёнку, а затым туга перавязвала тонка тканым ручніком.

Чарговым адказным этапам у жыцці чалавека (калі мець на ўвазе шлях ад нараджэння да смерці) было вяселле.

Кожнае вяселле абрадавае дзясенне зноў-такі ўпрыгожвалася ручнікомі (іх было ад 20 да 40). Падчас вянчання ў храме маладыя стаялі поруч на белай частцы чырвона-бела-чырвонага ручніка.

Да нашага часу дажыла традыцыя: нявеста (калі яна цятліваа) ў першы дзень вяселля апранаецца ў белае адзенне, а яе галава ўпрыгожваецца белым вэлюмам (фатой, цапцом, вянцом). Хутчэй за ўсё, традыцыя апранання маладой ў белае і паслужыла асновай другаснай метафарызацыі сімвалікі гэтага колеру. Сёння ў масовай свядомасці пануе ўяўленне пра белы колер выключна як сімвал чысціні і дзясвочай цятліваасці.

Пра тое, што сям'ю напаткала гора, сведчылі адпаведныя дзясенні людзей і спецыяльныя рытуальныя знакі, атрыбуты. Так, пасля смерці мужа жонка выбягаа ў двор або на вуліцу і пачынала галасіць. Галашэнне было гукавым рытуальным знакам (як, напрыклад, перазон у храме, ружніцныя залпы, сучаснае выкарыстанне духавых інструментаў), знакам бяды, які аблятаў усё наваколле і нес гартуючы вестку сурадзкім і аднавяскоўцам. Галашэнне не магло працягвацца бясконца, таму неадзе праз гадзіну яго змяняў другі рытуальны знак: белы ручнік, накінуты на акно ад вуліцы.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Усімлінемся! У шматкватэрных дамах суседзтва чына з перфаратарам, у прыватных — заўсёды з газонакасілкай... Дарагі, я купіла сабе касметыкі. Будзеш ныць — скажы, колькі каштуе! Лепшая рыфма да слова «працаваць» — «не трэба»...

Віншуем з 50-годдзем дарагога і каханнага ЯКІМЦАВА Міхайла Яўгенавіча з в. Лодзненявічы Жыткавіцкага раёна. Патрэбнай мэты лёгка дабівацца, захоўваючы веру ў сілу сваю, з побілем, вялікага шчасця, няхай усё лепшае чакае наперадзе. Жонка, дзеці.